

1997. utolsó együttlét a testvéreivel

DOMBI FERENC ATYA

1927–2004

DOMBI FERENC ATYA

1927–2004

Szerkesztette:
Dombi Mátyásné

Készült:
Hírház Nyomda - Sárbogárd

2024.

Előszó

Dombi atya – sokaknak Feri bácsi – halálának 20. évfordulója alkalmából néhány tovagyűrűző emléket szeretnék megosztani mindenkiel, akik tisztelték és szerették. Hálásan köszönöm mindazoknak, akik emlékeiket papírra vetették, ezáltal közkinccsé tették mindnyájunk számára.

Köszönöm Istennek, hogy sokoldalú, színes egyéniségével sokaknak jelent mérföldkövet az Istenhez vezető úton.

Hitem szerint közbenjár értünk...

Dombi Mátyásné

Dombi Ferenc – életútadatok

Született: Szob, 1927. november 25.

Szülők: Dombi–Dudok Ferenc, római katolikus, ny. MÁV üzemi segédtsízt és Nagy Mária római katolikus

Bérmálkozás: 1947. május 16., Székesfehérvár

Tanulmányok

Érettségi: Székesfehérvár, Ybl Miklós Gimnázium, 1948. október 26.

1948–1952: papi szeminárium – Székesfehérvár –, jegyei jelesek és jók

1952: a székesfehérvári szeminárium megszűnt – feltehetően ekkor tanult villanszerelést

Az ÁEH engedélyezte a tizenhét ki maradt kispap tanulmányainak folytatását. Ennek keretében mehetett V. évre Szegedre.

1953–1954: V. év teológia – Szeged

1953–1954: V. év teológia – Szeged

Szentelés: Székesfehérvár, 1954. június 27.

Állomáshelyek:

Káplán Törökbálint, 1954–1955
 Pilisvörösvár, 1955–1958
 Székesfehérvár–Belváros, 1958–1959

Adminisztrátor Etyek, 1962

Kihelyezett káplán tököli plébániáról Halásztelekre, 1962–1971

Plébános Alsószentiván, 1971–1977

Káplán Ercsi, 1977–1978

Plébános Pátka, 1978–1987

Nyugállományban 1987-től

Lelkipásztori kisegítés: 1989 – Mór, Németország: Kaufering, Oberbergen, Untermühlhausen, Epfenhausen

Székesfehérvári Papi Otthonba költözött: 2002

Elhunyt: 2004. május 1., Székesfehérvár, életének 77. és pappá szentelésének 50. évében

Dombi Ferenc az ÁEH iratokban

Magyar Országos Levéltár

Egykori titkos ügykezelésű (TÜK) anyag, pár adalék innen.

- 1964: a megyei előadó felsorol négy plébánost, akit felesleges zaklatni a „békemozgalommal” – köztük van.
- 1965: reakciós papok megyei listáján szerepel.
- 1974: a papság osztályozása olyan szempontból, hogy külföldi sajtótermék mennyire juthat el hozzájuk. Dombi Ferenc a „szigorúbban kezelendő, nem mindent kapjanak meg” kategóriában szerepel.
- 1976: a belügyminiszter is foglalkozik a bulányistákkal, és fontosnak tartja a mozgalom visszaszorítását. Nevesítenek papokat megyénként – őt is.
- 1978: a Fejér megyei előadó jelentésében szerepel: *extra, szektás ízű, megengedett kereteken túlmutató ifjúsági foglalkozásokat tart.*
- 1986: az akta szerint kispapok (valójában már rég felszenteltek is) kérik, hogy a katonai nyilvántartásokból töröljék őket. Ő is...

A Pest Megyei Levéltárban a Pest megyei ÁEH előadó iratai

- Az egyházmegye diszpozíciós tervéről az ÁEH központja egyeztetett a megyei előadókkal, mielőtt véleményezte volna. Innen tudni, hogy 1962-ben felmerült Inotára helyezése, de a Pest Megyei ÁEH megbízott ezt megfúrta azzal, hogy nem érdemel önálló helyet.
- 1965-ben készül egy (majdnem) országos lista a „reakciós papokról, megyénként. Szerepel rajta.
- 1967-ben foglalkozik a megyei előadó személyével egy jelentésben ekképp: Dombi Ferencről (Halásztelek, kihelyezett káplán

K-2-2/a
XIX-A-21-a

1966. november 22.

NY. 112466
NY. 120166

11.25 - János László

Magyar Országos Lovászár

5

1966. november 22.

Dombi Ferenc személyekre az alábbi információt szereztek be:

Dombi Ferenc 1927-ben született Szob községben. 12-en voltak testvérek, ebből jelenleg 8 él. Élő testvérei közül valamennyien Székesfehérváron laknak és valamennyien különböző üzemekben dolgoznak.

Nevezett 1949-ben érettségizett, utána, mint székesfehérvári egyházmegyei Szegeden a teológián tanult. Felzárkózása óta káplánként működik, 1962-től a jelenlegi helyén Halásztelken / Csepel-sziget /

Dombi magatartása ellen több panasz merült fel, főleg a fiatalokkal való foglalkozás terén követett el túlkapásokat. Halásztelken is fő-törékvése volt, hogy a fiatalok körében irányító szerephez jusson. Ezzel a céllal kívánt a községi sport körben is tevékenykedni. A helyi szervek ilyen irányú próbálkozásait visszaszorították. Politikailag a reakciós papok közé sorolják: Elítéli az ateista államvezetést, a papi békemozgalmat egyházellenesnek minősíti.

Hasonlóan a többi személyekhez, nevezett is a Braziliába történő kivándorlás gondolatával foglalkozik. Ehhez szeretné megszerezni az állami szervek hozzájárulását.

Dombi jelenleg olyan területen fejt ki tevékenységet, amely a helyi szervek véleménye szerint, fontos területként van nyilvántartva. A község határában van egy honvédségi repülőgép-javító üzem, szerzsámegépgyár és a Csepel Autógyár és ehhez a körzethez tartozik.

Budapest, 1966. november 22.

Szeifert József

1962-től). A fiatalok közé sportolva akart kerülni. Ellenálltunk. Reakciók közé sorolandó. Nem akarja elfogadni a hitoktatásra vonatkozó szabályokat. De jól tanít: érdeklődést kelt, fegyelmezési gondjai sincsenek. Szeretne Braziliába kivándorolni. „Megjegyezni kívánom, hogy Dombi Ferenc jelenleg olyan területen fejt ki tevékenységet, amely a helyi szervek szerint fontos területként van nyilvántartva. A község határában van honvédségi repülőgép-javító üzem, szerzsámegépgyár, a Csepel Autógyár is ebbe a körzethez tartozik.”

Néhány gondolat Ferenc atyától

AZ EMBERI KRISZTUS

Karácsonyi Ajándék 1981

(kivonatos közlés)

Embernek lenni olyan nehéz, hogy eddig még csak Istennek sikerült. Pilátus sugalmazott szöveget mondott, mikor Jézusra mutatva mondotta: „Íme, az Ember!” Senki másra nem mondhatta volna. Sem a farizeusokra, sem a papokra, sem a katonákra, sem a tömegre. Magára mutatva sem mondhatta volna. Egyedül Jézusra mondhatta: „Íme, az Ember!” Ha pedig Jézus valóban a legemberibb ember, vagyis Isten legtökéletesebb emberi példánya, akkor a hozzátartozásnak feltétlenül az egyre emberibbé válás kell, hogy jellemzője legyen.

Prohászka püspök atya mondja munkái 17. kötetének 215. oldalán: „*Mert nem lehet valaki meggyőződve arról, hogy örökké él, anélkül, hogy ne örülne.*”

Kissé lejjebb pedig így ír: „*Ha valaki nem balad, azért nem balad, mert nincs kedve hozzá.*”

Tudom, hogy mi a különbség az Alfa Romeo és a talicska között. De ha az Alfa Romeo nincs megolajozva, akkor abban minden nyikorog, s nem lehet használni. Ha talicska meg van olajozva, akkor az nagyszerűen szuperál. Nem akarom Alfa Romeonkat leváltani talicskára. Isten ments! De szeretném, ha Alfa Romeonkat megolajoznánk. S nem szabad szégyellnünk, hogy ugyanazt az olajat kell használnunk hozzá, amit mások talicskájukhoz használnak. Az öröm olaját.

Új pünkösöd? című könyvének 62-63. oldalán Suenens bíboros a következőképpen írja le az öröm olajának megszerzését.

„A tiszta hitben való közeledésünket Isten felé ahhoz az utazóhoz hasonlítanám, aki téli éjszakán egy útkanyarulatnál magában álló, fényben úszó kis házat pillant meg. A küszöbre érve égő, pattogó, szikrázó fahasábokat pillant meg az üvegajtón át. Sejtí ebből a tűzhely átható melegét, de mindaddig nem érzi, míg odakint marad a hidegben és szélben, pusztá megfigyelőként. Kell tehát, hogy belépjen a ház belsejébe. Nem mintha méltó lenne rá, hanem mert Isten állandóan hívja, és ég a vágytól, hogy közeledje magát vele.

Egy édesapa saját életének egy kedves epizódjával mutatott rá a számunkra oly nélkülözhetetlen olajra, örömünk forrására. Egy alkalommal kint állt házának teraszán, s látta, hogy kicsiny gyermeke az udvaron játékkunyhót akar építeni farönkökből. Van azonban ott egy farönk, mely nagyon nehéznek bizonyul, s a gyerek hiába erőlködik, nem tudja odább gurítani. Az apa erre odakiált:

– Te nem használod az egész erődet!

A gyerek még jobban nekirugaszkodik, de csak nem megy. Az apa ismét ezt mondja:

- Mondtam, hogy nem használod az egész erődöt!
- De apa – mondja a gyerek –, nekem már nincs több erőm!
- Hát én? – kérdezi az apa. – Az én erőm a te erőd is.
- Gyere apa! – mondja a gyerek, s ketten már tovább tudják vinni a farönköt.

Isten minden gyermekének hallania kellene a szívében a Szentlélek szavát: „Az én erőm a te erőd is!”

Egészséges közösségeknek olyan egyénekből kell összetevődniük, akik állapotszerű örömben élnek. Akik szeretik elmondani és meghallgatni azt, hogy mit tett velük és általuk a Lélek.

EMLÉKEK FERENC ATYÁRÓL

Király Ignác (Náci) – Érd MOZAIKOK FERENC ATYA ÉLETÉBŐL

Hallom markánsan zengő hangját, látom szemét összehúzó mosolyát, érzem férfiasan határozott kézfogását... Ahogy bennem él, úgy tudok emlékezni rá. Másban máshogyan él? Majd közös szeretetünk összerakja azt a képet Ferenc atyáról, mely méltó egy Jézusnak teljesen elkötelezett testvérünk emlékéhez...

1. Rámenős pap. Halásztelekre került, közénk, hozzánk, értünk. „*Ez van, ezt kell szeretni.*” – summázta. Nagyon figyelmet keltően mutatkozott be. A község vagányai felkapták fejüket arra a hírre, hogy egy olyan pap került hozzánk, aki még bokszolt is régebben. El is ment a fiatal amatőrök edzésére, ahol kesztyűt húzva, gyors és tiszta találataival ki is vívta tekintélyét. Ettől kezdve az is tisztelte, aki füttyült a templomra. „*Meg kell szólítani az embereket, ha kell, a kocsmába is elmegyek.*” – mondta, mikor arról diskuráltunk, hogy milyen állóvíz a község hitélete. Mi, a ministránsok (Ferenczi Andrissal, Mlecsenkov Öcsivel az élen), akiket még Csíkos Feri bácsi és főleg Ágnes nővér terelgetett korábban, ott voltunk kéznél. Nem is hagyott békén minket. Kezdett kialakulni egy vagány légkör a plébánián is. Sütötte a rántottát, belesercintve a zsírba, hogy elég forró-e. Megosztotta velünk azt, amije volt. Nem sok mindene volt, de nagy szíve, az volt igazán. Vett egy csocsót, és hatalmas meccsekkel töltöttük az időt, miközben nagy beszélgetések is folytak. Ekkor hintette el közöttünk, hogy „*ne szórakozzatok, én egyedül kevés vagyok bejárni a falut, beszéllhatnátok*”. Egyházadó címen kezdtünk házról házra járni. Volt, aki kedvesen fogadott, volt, aki a kutyát uszította. Volt, akinek meglepő volt ez a „szektás”, házaló mozgásunk, volt, aki morcoskodott: „hagyjon békén ez a csuhás” – üzent a plébánosnak. Az evangéliummal biztatott: „*Jézus mondta, hogy aki leráz titeket, azoknál rázzátok le a port is lábatokról.*” Adatok jobban gyűltek, mint az egyházadó.

Főképpen a mi tapasztalatunk gyűlt: apostolkodni Istennek tetsző dolog, tele a kiállítás összes örömeivel és kihívásával.

2. Odaadott ember. A kis vályogkáporna repedéseit nem csupán a ruszlik repülőgépei okozhatták. Ferenc atyával számtalanszor csak úgy, kedvtelésből teleénekeltük a légteret. Erős, markáns hangját kieresztve, a harmónium csak sóhajtozott a keze alatt. „Jézus szíve szeretlek én, segíts át az élet tengerén.” – zengtük hárman-négyen az ő vezetésével. Becsukta szemét, és mintha mi ott sem lennénk, énekkel imádkozott. Láthattam, hogy ez a pap nem csak a feladatát végzi, nem csupán üzemelteti a templomi életet, hanem egész életét oda igyekszik helyezni a Jóisten tenyerébe. Ekkor érintett meg, hogy papnak lenni értelmes és férfias dolog. Mi lenne, ha magam is szóba állnék ezzel?

3. Szívember. Egyszer betörték a kápolnába. Elvinni nem sok adódott a betörőnek. A tabernákulumot feltörve a kelyhet kiemelte és a számára fölösleges szent ostyákat szétszórta. Ekkor láttam Ferenc atyát sírni. Könnyek között szedte össze az Oltáriszentséget és mosta föl a követ, szőnyeget. „Mi lakhat egy ilyen emberben?” – kérdezte tőlünk szomorúan. Én replikáltam: Ember? Ez egy szemét állat volt! Nem szelídített, csak legyintett. Nagy indulatok forrhattak benne, lehet, hogy csak azért fejezte szépen ki magát, hogy minket ne botránkoztasson.

4. Lelki vezető. Nagyon bizalmas kapcsolatba kerültünk. Beengedett indulatai, gondjai, küszködései erőterébe. Nem is lehetett volna más a lelki vezetőm. Amikor egy 14-15 évesen elkövetett betörésemről, könyvlopásomról és ehhez hasonlókról számoltam be, nem döngölt a földre, bár karaktere erre indíthatta volna. Ehelyett, mintha idősebb testvérem lenne, mintha ezeket már ő is elkövette volna, úgy adta tanácsait. Nem előttem, nem mögöttem, hanem mellettem járt. „Öregem, fogsz te még jobb is lenni” – biztatott. Elköszönéskor huncut biztatással mondta: „*Aztán jót ne halljak!*”

5. Melós. Villanyszerelő szakmája volt. Csomózta is eleget a vacak kápolnai és plébániai vezetéseket. Amikor a kerítést csinálták későbbi apósommal, a kőműves Tojzán Jani bácsival, akkor pedig a talicskát és lapátot markolta. A templomot nem járó kőműves meg is kérdezte: „*Plebános úr, mit mond, amikor rávág kalapáccsal az ujjára?*” Válasz: „*Jobb, ha nem vágok rá, ha valaki ott van.*” Ezekre a kritikus indulati helyzetekre alakította ki, mondását: „*Szűdom az anyád!*” Így szelídült nevetésbe a dühös helyzet. Ebből tanultam meg, hogy az indulatot nem feltétlenül kell útszéli stílussal levezetni...

6. Papi nőtlenség. Már teológus voltam, mikor élesen merült fel a nők kérdése és a papság. Ő már benne volt, én előtte voltam a nőtlenségi fogadalomnak. Éreztem, hogy ez neki sem könnyű kérdés. Kérdéseim záporoztak rá: hogy mi köze ehhez Jézusnak, hogyan lehetséges, hogy két szentség (egyházi rend és a házasság) egymást kizárják Isten világában, hogyan kellene hormonháztartásunkat magasabb szinten kiélni... Válaszai vallomások voltak. Azt ajánlotta, amivel maga is próbálkozott. „*Ima, sport, hidegzuhany...*”, majd így folytatta: „*Nyugi, öregem, majd megoldódik benned is valabogy*” Majd humorba csapott át: „*Bevallom neked, fél éve egy normális kísértésem sincs...*”

7. Bizalom. Másodéves teológusként már tudtam annyit latinból, hogy az egészségügyi szakközép követelményébe be tudhattam segíteni. A plébániai életben lévő kislányok közül éppen bukásra állt egy és Ferenc atya megkért, hogy korrepetáljam. Egyre szívesebben tettem. Valószínű, hogy ő volt Ferenczi Andris barátom mondata mögött, hogy vigyázzak ezzel az Erzsivel. Amikor öt év múlva ebből házasság lett, akkor sem támadott le, visszahúzódva jegyezte meg: „*Ti tudjátok...*” A felelősséget meghagyta nekem, felnőtségre segített. Elviselte, hogy másként döntök, mint ahogyan ő szeretné. Többek között ezért választottuk házasságunk védőszentjének Inárcson a halála utáni hálaadó misén, mikor a fehér lufikat mi is az égnek engedjük, mögöttünk a tizenhat gyermekünkkel...

A hetes szám szakrális szám. A teljesség, a szentség száma. Mozaik kövecskéim, ez a hét nem a teljesség, valamicske abból. Szent életről szólnak? Szentségre törekvésről biztosan.

Halásztelki templom a 60-as években

Vinczéné Géczy Gabriella – Budapest

– Aranyifjúúúúsáááág! Jöjjenek, foglaljanak helyet! – tárta ki az ajtót, a karját és a szívét előttünk minden alkalommal, amikor felkerestük Feri bácsit.

– Gabika, maga ide üljön – mondta az akkori szokás szerint magázódva.

– Bandikám, hát beszéltek magának a Jóistenről is ott a piaristáknál? Vagy csak a matematikáról volt szó?

– Hozhatok maguknak valamit inni?

A fenti fogadtatás előtti percben még ott álltunk kíváncsisággal és várakozással egy kis rozoga lelkészlak kerítése előtt Halásztelken, 1970 fagyos februárjának első napjaiban.

Ha becsukom a szemem, ma is megjelenik előttem a kis asztal, körülötte székeken hárman ülünk. Feri bácsi fantasztikusan egyszerű, meggondolkoztató kérdései pattognak az asztal fölött. Szerváira rutinos válaszunk lecsapásával válaszol. Válaszainkra adott további kérdései azt igazolják számunkra, hogy tizenkilenc évnyi és huszonnégy évnyi katolikus katekézis, két katolikus gimnáziumi hitoktatás és mindezt megelőzően a gondos otthoni katolikus nevelés nem ad elegendő ismeretet és tudást, legalább is olyat nem, ami ide kellene.

Mi aznap Csepel II oratóriumbeli hittan csoportjának jeles tagjaként kerestük fel őt. Bandi számos esetben vállalt Csepel II-ön a kis közösségben előadást is teológiai tanulmányaiból készülve, hiszen a Szent István társulatnál megjelent Gál Ferenc és Nyíri Tamás könyvekből folyamatosan képezte magát. Felbosszantott minket, hogy Feri bácsi egyszerű kérdéseire nem tudtunk – akkori tudásunk legjavát mozgósítva sem – jól válaszolni. Saját magunkban, saját biztosnak képzelt hitünkben, ismereteinkben megingani, sőt csalódn

mindig a legnehezebb. Azután pedig ezt újra és újra átélni – megszokhatatlannak tűnt.

Mégis, valami mindig újra és újra visszavitt minket ahhoz a kerek kis asztalhoz.

Feri bácsi kérdései éppen nem voltak provokatívák, de akiknek feltette őket, azok provokálva érezték magukat. Nem véletlenül. Kérdései főleg nyugtalanítóak voltak. Kész válaszaink pedig könnyen lelepleződtek. Feri bácsi stabil hitünk alapjait rengette meg néhány logikus felvetéssel, visszakérdezéssel – és mi újra és újra a magunk szántából, tudva és akarva kitettük magunkat ennek. Mert a Feri bácsi által feltett hitbéli mély kérdések minket is foglalkoztattak, és Feri bácsinak nem lehetett ellenállni. Ha túl későig maradtunk, begyömösölt minket kis kék Fiat 500-as kocsijába és a HÉV csepeli végállomásáig elszállította az „aranyifjúságot”.

Miután esetleg olyanok is olvassák az emlékkönyvet, akik nem ismerhették, mert később születtek, példaként álljon itt az egyik kérdés a sok közül:

– Mitől váltott meg minket Jézus a kereszten?

Válaszunk a szokásos volt:

– Az eredeti bűntől, mert az eredeti bűn következtében az ember akarata rosszra hajló lett. Isten parancsa ellenére az első emberpár bűnt követett el, Istennel szemben a sértés végtelen volt, Istent ember ki nem engesztelhetette. Ezért leküldte a Fiát... a Megváltót...

Feri bácsi – aki gondolom egykor, fiatal korában sokszor, pl. a teológián is tanulta, majd tanította, és hittanosaitól visszakérdezte már ezeket a megfjtéseket – elgondolkozó arccal nézett ránk:

– Nem gondolják, drága aranyifjúság, hogy van itt egy kis gondolati bukfenc; vajon, hogy is van ez? Eszerint, a végtelen sértés után az Atya leküldi a Fiát a Földre. A Fiút mi emberek kivégezzük, mire föl az Atya kiengesztelődik?

Feri bácsi szava csak egyszer akadt el, úgy május körül. Szép élmény volt. Ritka. Megkérdezte ugyanis eljegyzésünk után, hogy:

– Aztán drága aranyifjúság, mekkora családot terveznek?

Mondtuk, hogy alapból öt gyerkőcre gondoltunk. A válasz után egy ideig nagy csend volt a szobában. Azután mesélt sógornőjéről, beszélgettünk Dombi Zsuzsáról, akinek hat csemetéje volt már abban az időben, és Feri bácsi anyukájáról, aki, ha jól emlékszem, tizenkét gyermeket nevelt fel; és aki Zsuzsinak így, hat gyerek után már nem mondhat akármit... (ezt jól megjegyeztem...)

Bizony, Feri bácsival való minden találkozás egész hétre adott nekünk megbeszélni és gondolkozni valót.

Tudom jól, hogy adós vagyok az írás keretei között számos kérdés megválaszolásával. Például, hogy XII. kerületi leányzóként, tizenkilenc évesen hogyan kerültem én Halásztelekre Feri bácsi lelkészé-
gére?

Van ennek a történetnek egy rövid és egy hosszú változata. A hosszút tervezem részletezni – rövidre fogva.

Csepelre, pontosabban Csepel II-re 1969-ben meghívás útján kerültem. Karesz barátom hívott el.

Csepel II. plébánián akkoriban Csíkos Feri bácsi volt a káplán, aki a francia munkáspapok mintájára egy beszélgetős hittanos közösséget hozott létre. A fiatalokból álló csoport a keddi esti mise után az oratóriumban gyűlt össze. Csíkos Feri bácsi unokaöccsét, Kareszt már korábban ismertem, ő kalauzolt ki engem oda. Az igazat megvallva, azon a decemberi sötét keddi estén nem vallási céllal utaztam keresztül az egész városon. Abban reménykedtem, hogy hátha az ott összegyűlő, keresztény témákról beszélgető fiatalokat érdekli a zene, és vásárolnak tőlem hangversenyjegyeket régi zenekarom Zeneakadémia-beli hangversenyére. Mozart Requiem volt a műsor.

Érkezésemkor kb. 8-10, cirka 20 év körüli személy ülte körül az asztalt.

Mai szóval elmondhatjuk, hogy az Úr 1969. évének decembere sűrű volt, és jelentőségében is kimagaslott sokezer év decembere sorából. Csepel II-beli első találkozásunkat a jelenlévő fiatalokkal mindkét részről a kölcsönösség jellemezte: nemcsak jegyeket vettek a hangversenyre, hanem meghívtak engem későbbi rendszeres keddi találkozóira is. A találkozás sorsdöntő volt a Vincze család életében. Aznap, ebben a körben ismertem meg későbbi férjemet, Vincze Bandit és egy héttel később itt találkoztam először Gyurka bácsival, majd szintén egy hétre erre pedig Turják Ildivel és Demeczky Jenővel.

Abban az időben Vincze Bandi és egyetemi évfolyamtársa, közeli barátja, Márczi Imre a Műegyetem padjait koptatták immár utolsó éves villamosmérnök-hallgatókként. Mindketten a budai Várban, a Mátyás templom közvetlen szomszédságában, az egyetem kollégiumában laktak, tekintettel arra, hogy vidékiek voltak. Imre Székesfehérvárról, Bandi pedig a Vas megyei Rábapatyról érkezett Budapestre.

Imre jól ismerte Feri bácsit még Székesfehérvárról. Fel is kereste, amikor értesült arról, hogy Feri bácsit Halásztelekre helyezték. Ez idő tájt a suttogó propaganda idejében vagyunk. Akkoriban, azokban a lelki szempontból inséges időkben (a papok egy része Isten háta mögötti helyekre diszponálva, másik része éppen börtönből szabadult, vagy ott volt éppen), ha valaki valahol értelmes embert fedezett fel, diszkrétan szólt legközelebbi barátainak, hogy kincsre talált. Így volt Imre is Feri bácsival, szólt Bandinak, mondván: „*Szerintem érdemes megnézni.*” Kimentek ketten, meglátogatták, majd egyszer csak engem is elhívtak. Később aztán Jenő (Demeczky) is a „arra járt”.

Bulányi György SchP ÖNÉLETÍRÁS (2005)

Barcza Barna is jött hozzám rendszeresen, s mondta, hogy van neki egy unokabátyja, az is pap. Úgy hívják, hogy Dombi Ferenc. Olyan problémái vannak, hogy körbe járt már mindenkit, a ciszter Halász Piusztól kezdve a jezsuita Kollárig, de nem kapott feleletet a kérdéseire. Barna megkérdezte: – Elhozhatom-e őt? – Persze, szívesen látom – feleltem. Feri nehezen állt kötélnek. „Úgyszincs válasz a kérdéseimre – mondta Barna unszó szavait elutasítva. De a végén azért csak eljött a barlangomba. Barnával együtt. Bennem akkor már úgy-ahogy megszűntek – egy időre – bizonyos kérdések, csak feleleteim voltak. Hadd mondjam így, szerelemben éltem. A KIO IV. kötetét (Nem fogadtuk be) két hónap alatt megírtam...

Családi körben Barcza Barnával

Szóval Feri mégiscsak eljött. Jó két órát töltött ott, s vitte a KIO egyik kész kötetét, és jött hamarosan a következőkért. S egy életre meghatározta őt. Majd pár év múlva mondja: „*Az Isten is KIO-ut beszél bennünk!*” Azután pár évre lélekkeresztséget kap, és saját nyelvre talál. De ez már más történet lesz...

Harmadik csoportot a papokból csináltam. Halász Bandi, Bisztrai Laci... és harmadikul Barcza Barna, a negyedik meg Dombi Feri... Dombi Feri 68 őszén kérdezi, hogy elmennék-e hozzá Halásztelekre egyet prédikálni? Mindenszentek ünnepének estéjére. Ilyet én még soha vissza nem utasítottam. Megtelt a templom. Ünnepi hangulat volt. Nem tudtam, mert nem volt lelkipásztori gyakorlatom, hogy a közönség egyenesen a temetőből jött a halottaitól és azt várta, hogy azokról mondok majd valamit. De én nem. Az evangélium a nyolc boldogság volt és én beszéltem az országról, mely a boldogoké... Feri utána ezt mondta: „Belelovagoltál halottak napi kegyeletükbe.”

Hamarosan mondott Feri nekem mást is: *Gyurikám, hagyd ott a templomot. Gyere ki hozzám adminisztrátoromnak. Úgyis a fordításokból élsz már. Én fizetek neked havi ötszáz forintot, s befizetek még száz forintot az SZTK-ba érted, s lesz munkaviszonyod. Ennek fejében kijössz minden vasárnap misézni, prédikálni, gyóntatni, s még egy hétköznapi velem, meg a fiatalokkal analizálni.* (Evangéliumi elemzés szerk.)

Már kint vagyok Halásztelken. Vasárnap délelőtt én prédikálok, Feri gyóntat. Este meg én gyóntatok, Feri prédikál. Elmondja ő is azt, amit én mondtam délelőtt, de a maga módján. Mit jelent ez? Majd húsz év múlva kezébe adom Szabó Mártának a Hang kötetet. Elolvassa, és ezt mondja: *Ugyanazt mondja, amit te, csak egy kicsit értetőbbben.*

Csütörtökönként délután beszélgetünk Ferivel. Estefelé megjelennek a munkából Öcsi, Andris, Piroska és mások. Analizáljuk versről versre a korintusi levelet. Egy alkalommal Ferinek el kellett mennie valahová. Közben kereste őt két fiatalember Fehérvárról, ahol ko-

rábban a fehérvári belvárosban káplán volt. Amikor megjött Feri, megkérdeztem, hogy kivethetem-e rájuk a hálót? Feri igent mond...

1969 őszén a halásztelki munkaviszonnyal új szakasz kezdődött az életemben. Feri vitt mindenhová. A környékbeli falvakban négy triduumot tartok: Szigethalmon, Szigetszentmiklóson, Csepel–Királyerdőn, Halásztelken. Ezekben a lehetőségekben alighanem Feri volt a ludas...

Ferit 1971 őszén helyezik el Halásztelekről. Új állomáshelyén, Alsószentivánon volt Dombi Feri hatalmas plébániája. Itt tartottuk a Bokor első „B” lelkigyakorlatát, négy napos, 18 fővel. Ez olyan lelkigyakorlat, melyen a csoportvezetők vesznek részt. Hét pap közül az egyik Dombi Feri...

Aczél Géza – Halásztelek

Életem legfontosabb kiindulópontja volt Feri bácsi, szinte felnőtté válásom időszakában az első olyan ember, akire fel tudtam nézni és rácsodálkozni, hogy Ő egy papember. Isten-kapcsolatunk ugyan nem vele kezdődött (a Zeitler házaspárral), de aki folyamatossá vált az életünkben, az Ő volt. Nagyon hálásak voltunk, mert bevezetett bennünket az Isten országának építésébe. Közösséget kaptunk általa és nem utolsósorban általa ismertük meg Gyurka bácsit és a Bokrot. Szép emlékeink vannak az alsószentiváni tizenharmadikai találkozókról. Ő volt a lelkivezetőnk is az áthelyezéséig. Később is találkoztunk Halásztelken egy kis lelkes közösségben. Sok embert, testvérbarátot ismertünk meg általa nem csak Halásztelken, de Alsószentivánon is.

Balról jobbra: Lepsényi Mária, Mlecsenkov Angel, Szarvas József

Aczél Márti – Halásztelek

„Mindenkinek érdemes mestereket keresnie magának. Az én hőseim többsége már nem él, mégis magamban sokszor beszélgetek velük, főleg, amikor fordulóponthoz ér az életem.” – mondja Csák János egyik könyvében.

Az én első igazi nagy mesterem Dombi Feri bácsi volt/van. Nincs olyan hét, hogy eszembe ne jutna; „Erről Feri bácsi ezt mondta volna”. Azt tanította, hogy az élet minden területén van Jézusnak útbai-gazító válasza.

18 évesen találkoztam vele, párommal, Gézával együtt és gyökere-sen más lett az életem. Addig azt hittem, a papok becsapják az em-bereket, templomba csak az öregasszonyok járnak, mert már nem tudnak mást csinálni vagy nincs más dolguk, csak rózsafüzért mor-zsolnak. Feri bácsi ismertette meg velünk Gyurka bácsit, a Bokrot. Elfogadható válaszokat adott kérdéseimre. Nem kente el, nem kön-törfalazott.

Életvidám, mégis megfontolt emberekből álló közösség alakult ki körülötte. Tenni akartunk és valóságosan tenni is tudtunk a mási-kért. Míg élek, hálával gondolok azokra a megismételhetetlen na-pokra Alsószentivánon.

Életem meghatározó embere!

„Azért fontos, hogy olyan embereket keressünk példaképnek, akik boldogok a maguk eszméjével, mert hirdethetnek bármit, ha az engem nem tesz boldoggá, hiábavaló az egész”. (Böjte Csaba)

Vargáné Szijártó Mária – Budapest EMLÉKEIM FERI BÁCSIRÓL

1977-ben láttam először Feri bácsit egy Szabadkeresztyén Gyülekezet istentiszteletén. Egy kedves ismerősöm hívott oda el, hogy megbizonyosodjak arról, hogy közösségükben a Szentlélek milyen csodálatos módon működik. Említette, hogy lesz ott egy katolikus pap is, aki tanúságot tesz arról, hogy Jézus az ő szívébe is beköltözött.

Később, amikor megkaptam a címét, levelet írtam Feri bácsinak és hamarosan találkoztunk Szigethalmon, a plébániáján. Csodálkoztam a szobája egyszerűségén, amit jól jellemezett, hogy az asztala akkor pokróccal volt leterítve. Nagy meglepetés volt számomra, mikor kiderült, hogy ő is ismeri Bulányi György atyát, akinek én akkor már a közösségébe jártam. Nem sokkal később elvitt Halásztelekre a Ferenczi Andráséknál tartott karizmatikus közösségbe, és ahol bemutatott nekik. Ma is nagy szeretettel gondolok rájuk. Köztük volt Andrásen kívül a felesége, Piroska, Lepsényi Marika, Balatoni Istvánné (Inci), Éltető Katalin, Tarnóczy Szabolcs, Tölösi Magdi, Kollár Gabi, Ferenc Emil és még sokan mások. A közösség hetente kétszer találkozott. Kedden a tanuláson, csütörtökön az imádságon volt a hangsúly. Az életgyónások után sokan részesültünk ott Lélekkeresztségben. A Lélek ajándékai (tanítás, gyógyítás, prófétálás, lélekelátás, nyelveken való imádság, nyelvek magyarázata stb.) hamarosan el is kezdtek működni bennünk és közöttünk. Jó volt megtapasztalni Isten szeretetét, gyógyítását, gondoskodását magunkon és szeretteinken. A Tűz egyre terjedt. Éjszakai imák és a lelki gyakorlatok nagy örömben és békességben teltek. Ezeken az alkalmakon soha nem hagytuk el az egymásért való imádságot, melynél Feri bácsi kisorsolta névhúzással, hogy kik lesznek azok, akik az imádság során kezüket testvérünkre teszik. Gyakran előfordult,

hogy nemcsak a beteg, hanem az imádkozó testvér is meggyógyult. Ezt követően szentírást nyitottunk az imádságot kérőnek, majd az elvonult egy kis időre egyedül, egy másik helyiségbe, ahol hálát tudott adni Istennek a kapott kegyelmekért.

Polcz Alaine testvérünk segítségével megtanultunk relaxálva imádkozni. Sokat foglalkoztunk azzal is, hogy szeretetünkben hogyan tudunk fejlődni. Ehhez különböző gyakorlatokat találtunk ki, amiket mankóknak hívtunk, és egy-egy hétig próbálgattuk használni. Ilyenek voltak például, hogy csak akkor mondtunk valakiről rosszat, ha mellette jót is mondtunk. Akit nehezen viseltünk el, ke-restünk benne valami jót. Hálát adtunk minden rosszért. Megkerestük, hogy az adott rosszban mi az, ami jó. Minden rossz kritikának örültünk, mert ha igaz volt, akkor változtathattunk rajta, ha nem, akkor annak örülhettünk, hogy nincs az illetőnek igaza.

Amikor Pátkára került plébánosnak, már olyan sokan jártunk hozzá, hogy a csak néhány tíz fős helyi hívő ellenére minden hónap utolsó vasárnapján megtelt a templom. Sokan jöttek Fehérvárról, mivel Feri bácsi rokonsága is a Jézust követők között volt. Úgy emlékszem, hogy itt történt az az eset, hogy Feri bácsi gondolt egy nagyot, és meghirdette, hogy a plébánián ingyen adja a bort és a pálinkát. Jöttek is hozzá az emberek. Kihasznlta ezt természetesen arra, hogy Jézusról beszéljen, tanítson. Azonban Feri bácsi kikötötte, hogy a plébánián káromkodni és feleséget, valamint másokat szidni nem szabad, így végül egyre kevesebben jöttek. Inkább fizettek az italért a kocsmában. Igyekezett a faluban a híveket meglátogatni, de sokukkal csak a családjukról, a földről, a termésről, a disznókról tudott beszélni.

Pátkára mindenkit szeretettel várt, ha pihenni akart, lelki vigaszra szorult, vagy ha gyónni szeretett volna. Előfordult, hogy ő főzött a látogatóknak is. Közismert volt, hogy szereti a tésztaféléket. Emlékszem, ahogy felrakta a vizet a tűzhelyre, és mire az felforrt, már meg-

gyúrta, kinyújtotta és feldarabolta a tésztát. A túrós csuszához gazdagon rakott pörccöt, túrót, mindig nagyon finomra sikerült.

Trabantját gyakran gyóntatószéknek használta. Ha egyedül vitt valakit, vagy nem volt külön helyiség arra, hogy kettesben lehessen az-zal, aki hozzá fordult, mindig kihasználta a kocsi adta lehetőséget. A gyónást a gyógyulás szentségének tartotta, melyben az Isten újjáteremt minket. Mindig örült annak, ha egy lélek ezáltal megtisztult és úgy mondta „ismét valaki angyalka lett”. Fontosnak tartotta, hogy ne csak szeressük, hanem tiszteljük is egymást, mert ez biztosítja, hogy a másik szabadságának a határán nem lépünk túl.

Feri bácsi mindig a Gyurka bácsi által alapított Bokor közösségnek a tagja maradt. Külön karizmatikus ágat, a 8-asat alkotta az a társaság, amely köré gyűlt. Ez a 8-as régióként a Bokor Közösségben ma is önálló életet él olyan értelemben, hogy a munkákat, feladatokat önállóan szervezi, de nem akar kimaradni a nagy közös feladatokból sem. Nagy örömmre szolgál, hogy a tanítást, mit tőle kaptunk a Bokor közösségben tovább adhatom. Ebbe a régióba tartozik a mi jelenlegi közösségünk is, amelyet még Feri bácsi szervezett össze. Már kb. 30 éve vagyunk együtt, négy olyan házasság van, ami a közösségi tagok között jött létre. Jelenleg tizenhárman vagyunk, Lepsényi Marika, Maloschik Antalné (Éva), Gutai András, Dobos Marika, Hegyi András és Kati, Fábry Kornél és Manyi, Némethi Zoltán és Csilla, Varga István és Marika, és új tagként Vida Judit.

Feri bácsi alapított egy közösséget Balczó Andrásnál is, melynek néhány évig tagja lehettem. Ebbe a közösségbe járt még Feri bácsin kívül Bandi, felesége Mónika, Lepsényi Marika, Polcz Alaine és Rá-tai Csaba. Isten Szent Szellemének szabadsága, szabadító ereje volt jelen találkozóinkon. Hálás vagyok az Istennek a közösség minden tagjáért, mert a tőlük tanultak biztos alapok lettek életemben.

Feri bácsi soha nem tagadta meg segítségét tőlem. Mellettem volt, amikor édesapám a családi életünkben oly sok szenvedést okozott.

Miután megismerkedtem férjemmel, Istvánnal, Feri bácsi őt is a szívébe zárta és nagyon megszerette. Házasságkötésünk alkalmával ő indított el bennünket a közös utunkra és támasza lett kis családuknak. Sokat segített tanácsaival akkor is, amikor a lányaink, Csenge, Boglárka és Orsolya megszülettek.

1992-ben költöztünk Budapest szélére, Soroksárra, családosan akkor kezdtünk Feri bácsihoz járni Inárcsra a vasárnapi szentmisékre. Azt is segítségként vettük, hogy az M5-ös, bár fizetős lett, azonban különös módon az inárcsi lehajtónál nem volt kapu – amit Feri bácsi Isten ajándékának vett –, így könnyen, gyorsan tudtunk odautazni a gyerekekkel. A szentmise után sokszor ott maradtunk még nála a plébánián, ahol vendégül látott bennünket, szellemi nagypapaként gyerekeink is szívükbe zárták őt – lelki otthont találtunk nála. Az Inárcson lakó hívek nagy részét a misék alkalmával megismertük, megszerettük. Velük együtt ünnepeltük gyermekeink elsőáldozását, az Úrnapi körmeneteket. Feri bácsi azonban sokszor magányosnak érezte magát Inárcson, hiányoztak neki a régi testvérek, de kárpótolta az a tény, hogy a falu többször kiállt érte.

Ebben az időszakban Feri bácsi rendszeresen imádkozta a Rózsa-füzért, amikor egyik alkalommal megszólalt benne a Hang. Nagy örömmel újságolta el ezt a különleges élményét. Felajánlotta, hogyha van kérdésünk, azt Jézus elé viszi; de azzal a feltétellel, hogy mi is megkérdezzük a bennünk élő Lelkiismeretünk hangját róla. Mondanom se kell, hogy a kapott válasz mindig telitalálat volt!

Később egyre többen lettek körülötte, mert nem azzal törődött, hogy ki milyen nézeteket vall, hanem hogy Jézus felé terelgesse őket. Felmerült ismét az igény az utolsó vasárnapi összejövetelekre, melyeket kezdetben a plébánián és a templomban tartott, majd azt ki-nőve az általános iskola aulájába került.

Ezek után történt a plébániáról való kihelyezése, a Hang ház vétele, az ATV-ben való munkája, a József körútra való költözése. Itt is

fogadta az embereket, gyóntatott, közösségi találkozókat szervezett. Különös esemény volt nála a karácsonyi éjféli szentmise és az utána lévő agapé, melyet viszonylag szűk körben tartott. Lassan kialakult az a végzetes betegsége, mely átsegítette az Örök Otthonba, ahol ígérete szerint még hatékonyabban tud vigyázni ránk, segíteni, közbenjárni értünk – amit nap mint nap meg is tapasztalhatunk. Emil testvérünk úgy mesélte, hogy a klinikai halál állapotában az Égi Hazában Feri bácsival mikor találkozott, így fogadta: „Csak nem megjöttél, kisöreg?”. Tudom, hogy énekhangja, amint itt a földön, úgy az égben is továbbra is bezengi azt a Mennyei Templomot, melyben Atyánk öröktől fogva lakozik.

Szerető áldását ma is örömmel fogadjuk!

*Áldjon meg Téged a dicső Szentháromság,
égi édesanyánk,
a Boldogságos Szent Szűz Széplőtelen Szívén keresztül,
minden égi és földi jóval,
az Atya a Fiú és a Szentlélek!
Ámen.*

Utóirat:

Hálásan köszönöm Dombi Matyi testvérünknek a Feri bácsira való emlékezés ötletét, a szervezés elindítását és a további támogatását!

Szanyi János – Alsószentiván

Én már házas ember voltam, amikor Alsószentivánra érkezett 1971-ben.

Érkezését követően talán a falu összes lakójához ellátogatott, többek között hozzánk is. Nagyon megtetszett a közvetlensége és a tanítása.

Mondtam Dombi atyának, hogy én református vagyok és nem is gyakorlom a hitéletet. Ő viszont azt mondta, hogy se baj, leszek katolikus, mivel tele volt a lelkem szeretettel. Eljártam templomba az Úr Jézust keresni. Dombi atya olyan jó tanárom volt, hogy segített megtalálni. Mivel én felnőtt voltam, sok kérdést tettem fel neki. Érdeklődésemre adta is a válaszokat, de olyan hatásosan, hogy csak szívtam magamba. Olyan barátságba lettünk, hogy egyre többet találkoztunk. Így lettem elsőáldozó, megbérmálkoztam és még képviselő-testületi tag is lettem.

Nyári család – Alsószentiván

Amikor ideérkezett – Alsószentivánra – a falunkba, akkor mi a munkával voltunk elfoglalva és nem az Istennel.

Miután sorba látogatta a családokat, így hozzánk is eljutott és visszafordított bennünket Istenhez. Így kezdtünk el újból Istennel, Jézussal többet foglalkozni.

Fáradhatatlan és vidám ember volt, nagyon szerette a fiatalokat, de az idősebb embereket is maga köré szervezte, hogy megismertesse velük Jézust.

Az volt élete célja, hogy minél több embert Jézushoz vezessen.

Erőteljesen, szépen énekelt. Én is nagyon szerettem az akkori fiatalok által előadott énekeket, most is a kedvenceim közé tartozik:

Kisfiam ülj ide mellém..., Mária jó anyánk...

Sok szeretet kaptunk tőle, de mi is igyekeztünk adni.

Rendszeresen járt hozzánk és mi is jártunk a plébániára. A gyermekeink is kedvelték őt. Általa sok kedves barátunk lett, amiért hálásak vagyunk most is.

Kiss Katalin – Tapolca

„Mindenek fölött
Légy bü magadhoz: így, mint napra éj,
Következik, hogy ál máshoz se léssz.
Isten veled; áldásom benned ezt
Érlelje meg majd.”

(Shakespeare)

Szia Feri bácsi!

Remélem, már jól vagy, mert elég kemény lehetett neked a vége itt a földön. Mivel nem nagyon szeretted a simlis beszédet, nagyon a méltatásoknak sem voltál híve, hát arra gondoltam, hogy írok neked a mai földi helyzetről, ahogy most éldegélek. Össze kell magamat szedni, mert azért nem szeretnék hablatyolni neked. Ki tudja, melyik főangyallal, szenttel bratyizol odaát és hát azért kéne egy kis protekció onnan. Azért nem égethetem le magamat. Ki tudja milyen magasztos szférákban hallatod szép orgánomodat? Bár mint tudjuk, légy nem terem ott. Képzeld, múltkor kihullott egy könyvből a leveled. Jókor. Te alakítottad így? Talán igen. Meg voltam rendesen ijedve, mert ez az új hivatás, a gyászolók segítése olyan nekem, mint a ködbe szurkálás. Néha olyan bizonytalan vagyok, hogy jól csinálom-e? Végül is ez nem német oktatás, ahol cakk-pakk megmondom a tutit. Na, de akkor elolvastam szavaidat. Ilyeneket írtál: „*Katikám! Isten + 1 fő abszolút többség! Többet érsz a verebekenél! A hajad szálát is számon tartják!*” Jaj, tudod! Annyira megörültem a lemezeidnek! Mert hát igen. Te tudtad, hogy nagyon is kell neked a biztatás. Jól ismer-tél. Sokat gondolkodtam azon, mi vonzott hozzád, amikor annyi sok mindenben nem értettem veled egyet. Most már tudom. A hitelesség. A hiteles nagylelkűség. Nem volt fontos számodra, hogy szavaidnak, tetteidnek mi lesz a következménye, csak mentél a belső

hang után konokul, egyedül is, szenvedélyesen. Jó minta volt ez nekem. Belém égetted ezt. Bátor voltál. Azt hirdetted: Isten a görbén is egyenesen ír. Ez akkora erőt adott, hogy én is kivájjam azt az egyedi utat. Képzeld el, már nyugdíjas vagyok! Azt hittem, hogy most jönnek a pihenős évek. Aztán nem így alakult. Segítője lettem sokaknak. Nem tudom, hogy találkoztál-e ott a szüleimmel, testvéreimmel, ők hamar átmentek a túlvilágra. Ha Alaine-nal együtt vagy, mondd el neki, annyira sajnálom, hogy földi életében nem tanultam többet tőle.

Drága Feri bácsi! Most, hogy írom ezt a levelet neked, azért meg-súgom, hogy akaratlanul is sok minden beépült az életembe belőled, tőled. Mondok neked néhányat:

Elmenni a falig a hitelességgel. Ezért jópárszor bevertem már a fejemet.

Hűséges lenni a belső hanghoz. Ez sok baráti szakadáshoz vezetett.

Szeretni a kiszolgáltatottat, a sebzettet, a nyomorultat, a gyengét, együtt érezni az áldozatokkal, a védtelenekkel és nem összekeverni őket az agresszorokkal, az őket kihasználókkal. Leleplezni a morali-zálókat, a fentről okosakat dumálókat, akik kisujjukat sem mozdítják a védtelenek felé, de osztják az észt róluk, nekünk, nekik ezerrel. Leleplezni a hatalmasokat, nem bratyizni a hatalomban ülőkkel. Így aztán a befolyásosok elkerülnek.

Nem vonítani a mindenkori hatalmi propaganda gépezettel. Személyesnek lenni a végletekig és nem mások háta mögé bújva kiarszolni a konfliktusokból. Akkor is, ha ez bizonyos fokú elszigetelődéshez vezet.

Te sokszor vigasztaltál azzal, hogy Jézusnál különb sorsot ne akarjunk magunknak vizionálni, mert akkor elhagyjuk a Mestert. Pedig én azért mégis megúsznám azt a keresztet. Légy szíves segíts nekem

odaátról, hogy megvívjam majd a végső harcot! Mert erre is tanítottál. Hogy a harcot, a küzdelmet nem szabad soha feladni Jézusért! De azért még nem szeretnék meghalni ám! Sok a dolgom itt.

Szóval, kérlek szépen, itt a világ semmivel nem lett jobb, mint a te idődben volt. Sőt! Össze-vissza vagyunk zavarodva. A te idődben annyira tiszták voltak a dolgok. A fekete fekete volt, a fehér meg fehér. Most meg csúrnjuk-csavarjuk a szavakat és a tetteket a szent béke érdekében. Vigyázunk, hogy egymás lábára ne lépünk, óvatosak vagyunk, nehogy megsértsük a másik világképét. A „fickó”, ahogy te a Sátánt nevezted, győzelemre látszik állni. Egyre-másra lobbannak ki a fegyveres konfliktusok, árvák jaja kiált az égig, az ország fegyverkezik, terjed a „Most szép lenni katonának!”, mert sok fizetést adnak érte, és összeírták a férfiakat valamilyen listába. Ti ezt Gyurka bácsival látjátok?

Gondoltam ám rád Medjugorjében is! Főleg akkor, amikor nekem is volt egy jelenésem. De ezt nem hittem ám el olyan hamar, mint te! Erősen gyanakodva, mindenféle módon próbáltam megvizsgálni a valóságtartalmát. Aztán mégis megadtam magam annak, amit kézzel foghatóan láttam.

Drága Feri bácsi! Jó lenne, ha nem lenne akkora távolság köztünk. Ha most is dobnál át egy-két lemezt, amikor elcsüggedek. Vagy gyenge memóriámból bányásszak ki még párat, amivel tanítottál?

Például:

„Mi ez az örökkévalósághoz képest?”

„Isten úgy szeret téged, mint senki mást, egyetlenje vagy az Istennek!”

„Isten a szeretet körén belül mindenható!”

„Amiben hiszel, AZÉRT élsz! Akiben hiszel, AZZAL élsz!”

Itt van a könyved, és most kedvet kaptam újra olvasgatni a lemezeidet. Micsoda gyöngyökre bukkanok!

Lassan ezért be is fejezem leveletem, mert nem akarom szaporítani a szót. Szeretettel gondolok rád és várom a találkozást veled egy jó kis disputára. Legalább pontot teszünk a reinkarnációs kérdésekre is, meg a Hanggal személyesen találkozáskor kiderülnek ott, hogy jól hallottál-e mindent itt. Ugye, ott leszel a bejárat körül és segítesz majd az átlépésben? Hiányzol.

Nagy ölelést küld örök vitázó lányod, aki mindenek fölött hű szeretne maradni a belső hanghoz, igazi önmagához, ahogy tanítottad! Shakespeare mesternek meg add át üdvözlőmet soraiért. Köszönök mindent.

Igazi szeretettel: Kati

Lepsényi Mari – Alsószentiván

Feri bácsi Alsószentivánra történő érkezése 1971 őszén jelentős változást hozott a saját életemben is. Olyan nagyszerű gondolatokkal érkezett, amelyek ellen nem voltak érveim, úgy mentek át rajtam, mint kés a vajban. Kicsit bosszantott is, hogy nem tudok vele vitatkozni.

Jól és meghökkentően tudott kérdezni.

Érkezése után néhány nap múlva elmentünk a reggeli misére, Mihály nap volt. Azt kérdezte tőlünk, hogy minek jöttünk. Édesanyám ijedtében nem tudott mást mondani, mint azt, hogy: „Mindkét nagyapám szent Mihály volt.”

A következő év aztán még több fordulatot hozott, hiszen májustól októberig tartottak a zarándoknapok minden hó 13-án, amely alkalomra sok bokorbéli testvér érkezett az ország több pontjáról. Erre a napra szabadságot vettünk ki.

Minden alkalommal kivonultak napszemüvegben az ÁVH emberei is, de nem féltünk tőlük. Erőt éreztünk magunkban.

Ezek az alkalmak egész nap beszéltek. Volt is kinek, mivel sokszor négy-öt száz ember jött el meghallgatni őt. Gyóntatással nem foglalkozott, általános feloldozást adott annak érdekében, hogy áldozhassanak a misén zarándokok, de kérte őket, hogy a gyónást otthon intézzék maguknak.

Kisebb közösség össze is jött a faluban és a miénk volt a 10 órás mise. El is nevezték a faluban Ki mit tud? misének, mivel nem prédikált, hanem az evangéliumot hangosan megbeszéltük. Ez nagy dolog volt, hiszen nem voltunk hozzászokva az ilyen beszélgetésekhez. Megtanultunk kérdezni és hozzászólni is az adott témához. A környék papjaival jóban volt, de kötődtek hozzá a környékbéli református lelkészek is. Rendszeresen járt Gyurka bácsi vezette papi

közösségbe, de nagyon sokszor dühösen jött haza. Ilyenkor mindig azt mondta, hogy többet nem megy, de ez a düh kb. két-három napot tartott. Mindig elment a találkozókra.

Nagy feladat volt számára a Szűz Anya tiszteletének elfogadása. Kezdetben tiltakozás volt benne. Egyik 13-án azt prédikálta, hogy „*Kedves Testvérek! Nagy hírem van, a Mária karján lévő kis Jézus felnőtt, élt 33 évet.*” Később aztán megbarátkozott Máriával, volt olyan időszak, amikor napi öt rózsafüzért mondott el.

Tőle tanultam/tanultuk, hogy nem lehet kétszínű embernek lenni. Azt is ő mondta, hogy: „*Nem lehet a Fradi jelvényt kitűzni, ha egyszer a Vasasnak drukkolok.*”

Gyógyító mondatai közé tartozott számomra többek között a boldogság fogalmának a meghatározása is (boldogság: a jónak a birtoklása az elvesztés félelme nélkül).

Volt egy nehéz sorsú ember, akit befogadott néhány napra a plébániára. Amikor elhelyezték, a templom ajtón lévő üzenő falra azt írta ki: „A Dombi jó pap volt!”

Hálás vagyok azért, hogy sok bokorbéli testvéremet már Alsószentivánon megismerhettem. Az egyik bokorbéli testvéreből sógorom lett, hiszen a testvéremet (Ancit) vette feleségül Feri bácsi unokaöccse Dombi Matyi, aki 2023-tól az Égi Hazában poénkodik, többek között vele is.

Alsószentivánról Budapestre...

1981-től a budapesti lakásomban folytatta a lelki vezetést. Heti kétszer jött. Sok és sokféle ember megfordult itt, de szinte minden titokban maradhatott. Én reggel elmentem dolgozni. Ha este hazamentem, akkor néha egy-két ember ült még ott, de én ezt a magam részéről szolgálatnak éltem/élem át.

Sok ember életében hagyott nyomot. 2024 januárjában egy anya kereste telefonon, a beteg fiát szeretne volna elhozni hozzá. Meglepődött, amikor mondtam neki, hogy már húsz éve meghalt.

A felfüggesztett ember „kiszabadítása”

Feri bácsi egy időben nem működhetett nyilvánosan a váci egyházmegyében, és ez idő alatt halt meg első unokatestvére, Barcza Barna. Én akkor a Barna-féle közösségbe jártam és az APEH-ban dolgoztam. Keszthelyi Ferenc volt a püspök, akire szívesen emlékeztem vissza, mivel patronás koromban nagyon jó lelkiyakorlatot tartott. Felhívtam és felidéztem neki a jó lelkiyakorlatot, majd a lényegre tértem. Kértem őt, hogy egy napra szabadítsa fel Feri bácsit, hogy a rokonát eltemethesse. Érezte és tudta, hogy nevetséges a helyzet, így a tilalmat végleg visszavonta. (E beszélgetés alatt lépett a szobába a főnököm, és kollégáim integettek neki, hogy ne zavarjon, mivel a váci püspökkel beszélek.)

Feri bácsi stílusa

Mindig voltak kiemelt gondolatai és újabb viccei. Aki az ajtón belépett, annak rögtön elmondta, az érkező még a kabátját sem tudta levenni.

Kedves Feri bácsi! Hálás vagyok azért, hogy megismerhettelek.

Kungli Ágnes; Szigethalom

1977 őszén lehetett, amikor Szigethalomra helyezték Feri Bácsit. Szigethalmon nem nevezték ki plébánosnak, de ő vette át a szigethalmi papi teendőket. Szigethalmon is kialakított egy kisebb csoportot – sajnos nem voltunk túl sokan, Fehér Gyuri, Fehér Pisti is köztünk volt –, ifjúsági hittanra jártunk hozzá.

Bevezette a fiatalok számára, hogy havonta egyszer egy óra időtartamra lehetett hozzá gyónni menni. Ekkor csak egy személy volt nála. Az egyórás „beszélgetés” során nagyon sok útmutatást kaptunk. Fiatal kamaszként sokat jelentettek ezek a gyónások.

Aztán eltelt körülbelül egy év és nem Dombi Feri bácsit nevezték ki plébánosnak 1978 őszén.

Ezt méltósággal viselte, és mivel ekkor még nem kapta meg új plébániáját, Szigethalmon maradt és a vasárnapi szentmiséken kántorizált. Kiválóan tudott orgonálni.

Szeretettel: Kungli Ágnes

Fábryné Tádics Manyi – Szigethalom

Az újjászületéshez megkaptuk életünk második földi apukáját.

Útkereső, fiatal felnőttként 1982 szeptemberében, csoporttársam, Kollár Gabi vitt el Lepsényi Mari lakására, ahol találkoztam Feri bácsival. Úgy fogadott, mintha mindig is ismert és kedvelt volna. Most már tudom, ez mindenkivel hasonlóan volt, akit bemutatnak neki.

Beszélgetés, életgyónás, és már benne is voltam a közösségben. Én még hónapokig gyanakodva jártam, közösség... hát ez nem volt népszerű egyházi körökben. (Hallottunk ilyen prédikációt, hogy a szeretet szöges bakancsával kell szétzúzni a kisközösségeket az egyházban.) Figyeltem, füleltem, ha olyat hallok, ami az általam addig ismert katolikus egyház tanításával nem egyeztethető össze, akkor szedem a sátorfámat.

Kéthetente a Jakab levelet elemeztük mondatról mondatra. Mi az objektív igazság, mit mond nekem, mit mondhatok én erről másoknak. Imádkoztunk saját szavainkkal meg kötött imát is. A találkozó végén felcsendült Feri bácsi gyönyörű hangján: *Még ma este beszélgetek veled Istenem...*

Nem hallottam semmi olyat a közösségi találkozókön, ami miatt menekülnöm kellett volna.

Félév is eltelt már, mikor szentségimádásra hívott bennünket Feri bácsi Pátkára, ahol plébános volt. Az élet úgy hozta, hogy arra a három napra nem tudott senki eljönni a pesti közösségből, de én kíváncsi voltam, és elindultam egyedül. Megtaláltam Fehérváron a pátkai buszt és kissé szorongva indultam el. Mi lesz majd a program? Kik lesznek ott? Kivel fogok beszélgetni? Ezekkel és hasonló kérdésekkel léptem be a plébánia kapuján. Ki volt az első két ember, akit megpillantottam? Tölősi Magdi és Szilágyi Inci Tökölről! A jó Isten még így is gondoskodott rólam: ketten is ott voltak a szülőfalumból.

Abban a pillanatban tudtam, otthon vagyok, megtaláltam a helyem.

Mi történt ott Pátkán – akkor és azután mindig?

Ültünk az összetákoltt, de fehér abroszokkal leterített hosszú asztalnál a kiselejtezett buszokból kisserelt üléseken és hallgattuk a Feri bácsit. Jézusról, a Mennyei Atya szeretetéről, a mennyországról beszélt. Olyan hitelesen, olyan minden szavát a bibliával igazolóan, hogy tudtuk, az Isten országában vagyunk, mert az közöttünk van. Néha kérdeztünk, akkor magyarázott, az égre emelte a szemét és a lényét átítatta az Isten szeretete. Néha kicsit elfáradt, vagy éppen levegőt vett, akkor azt mondta, most énekeljünk egyet! Elővettük a kis írógéppel írott, stencilezett füzeteket és felhangzott: Reménység, reménység, a holnap felől is reménység, reménység, megtart, ha jön a kétség!

Nem tudom nem megemlíteni Dombi Kati néni hatalmas lábospörköltjét nokedlivel. Amikor mindenki befejezte az evést, Feri bácsi körbe ment a hatalmas edényben megmaradt étellel és mindenkit még egyszer végig kínált, aki kért, kapott. Végül jómaga jóízűen megette, ami maradt. Fiatalok voltunk, mégsem volt jobb program annál, hogy szilveszterre Pátkára utazzunk. Az óévet szentmisével zártuk és az újat azzal kezdtük.

Mi jut eszembe róla?

Az egész életünk kezdete Kornéllal. Mondta a közösségben Feri bácsi, hogy nemsokára jön egy fiú, aki az újszövetséget hat hét alatt befalta! Persze, sejtettük, hogy kicsit túloz, de mindannyiunkkal ilyen volt, mindenkiben a jót látta és felnagyította, hogy az ragyogjon, világítson.

Nem szerette, ha a kisgyerekek elvonják a figyelmet egy találkozón, mert ott Jézusé kellett, hogy legyen a főszerep, hiszen, azért

mentünk oda, hogy tanuljunk róla. Mikor Andris fiunk fél éves volt, mondtam neki, hogy milyen nagyon szeretnék elmenni Pátkára én is a lelkigyakorlatra. Megszervezte, hogy esti ima után átvitt Fehérvárra a Jónás Ágihoz, ahol rendbe hoztam a babát. Ági biztosított nekünk külön szobát. Reggel pedig jött értünk Feri bácsi és mentünk vissza a lelkigyakorlatra. Meg szeretném itt említeni Ágit, akit akkor láttam életemben először és azt a szelíd, figyelemteljes kedvességet, amit akkor tapasztaltam tőle, minden későbbi találkozásunkkor átélhettem.

Akkoriban nem volt autónk, nem voltak szép ruháim, mert meghíztam. Nem volt sok pénzünk, de nem is volt fontos. Nem voltunk híján semminek, persze ezt a szüleinknek is és a családunknak is köszönhattük. Hálásak voltunk mindenért és Feri bácsitól és a közösségi testvérektől megtanultunk arra figyelni, hol kell adni, hol kell segíteni.

Mire emlékszem még?

Mindenkinek örömmel elmondta, mikor bemutatott engem: ő az, akit én kereszteltem és a gyermekeit is én kereszteltem! Tökölön volt káplán, amikor születtem. A szüleim mesélték, hogy ő keresztelt engem. Később sokáig a felnőtt kereszttség mellett érvelt. Gyerekeink keresztelését azért vállalta el, mert azt mondta, biztosítva látja, hogy keresztény nevelést kapnak tőlünk. Andrászt még Újpesten a Nap utcai templomban, Julcsit már Zsdánszky Bencééknél közösségi lelkigyakorlaton kereszteltük.

Emlékszem, amikor Feri bácsi Medjugorje-ból hazajött, eljött hozzánk Újpestre. (Örömet akartam szerezni neki és nokedlit szerettem volna főzni, de az vagy folyt, vagy nem forrt fel a víz, sehogy se sikerült. Végül a szomszéd lakásban lakó öreg néni segített ki, megtanított rá, hogy legyen ebéd.)

Feri bácsi úgy mesélte el akkor, hogy meggyógyította a Szűzanya a szétesett bokáját, hogy ismét beigazolódott számomra: a mennyei anyukánk megsegít minket, velünk van, még akkor is, ha külön nem kérjük erre.

Azóta már én is lassan megtanultam imádkozni, alázatosan kérni is.

Emlékszem arra, amikor Szigethalomra költöztünk, néhány hónapra keresztül havonta egyszer itt fogadta nálunk a lelkivezetettjeit. Autó nélkül, gyalog bandukolt hozzánk a busztól vagy a HÉV-től. Nem mondta, hogy messziről jött, vagy, hogy fáradt, pedig már hatvan év fölött volt. Ezután került Inárcsra.

Később volt, egy-két év után megjelentem nála lelki beszélgetést kérve, mert nem tudtam, merre menjek a munkámban tovább. Mondtam, hogy jöttem, mert bajban vagyok. Annyit mondott: tudom, mert jöttél. 13-14 év körüli gyerekeim is velem voltak akkor. Egészen felragyogott, amikor meglátta őket, azt sem tudta hirtelen, hogy mivel kedveskedjen nekik. Egy könyvet nézegettek, amíg mi beszélgettünk. Egy igen értékes, érdekes könyv volt, amit ezután egyszerűen nekik ajándékozott.

Akkor még nem is tudtam, milyen jó volt, hogy volt hová mennem tanácsért.

Később, amikor Tökölön dolgoztam az iskolában és az ottani gondjaimról beszéltem, hogy most ez és ez van velem... Nem azt mondta, nem jó helyen vagy, hanem azt: hát te még kislányom, itt tartasz. Ebből tudhattam, ő is tartott itt, küzdött hasonló gondokkal.

Mennyivel könnyebb ma így magamra, vagy másra néztem ítélkezés helyett: még itt tartasz, de ott a remény, hogy kimászol belőle.

Amikor udvariasságból megkérdeztem tőle, melyik Hang könyvet vegyem meg, miből tanulhatok, azt felelte, neked nem kell egyik sem. Nem értettem, miért mondta ezt.

Ma már tudom, mindenkire másképp juthat el az Isten üzenete, mert nem vagyunk egyformák. Hálás vagyok már a Hang könyvéért, mert leírták a testvérek Feri bácsi tiszta, Istentől sugalmazott gondolatait.

2000 körül történt, hogy Pilisszentkereszten, a plébánia kertben volt egy cserkész tábor, ahol segítettem főzni. Beszélgettem a plébános atyával – sajnos nem emlékszem a nevére –, elmondtam neki, hogy a Bokor-közösséghez tartozom, Dombi Ferenc atya közösségébe járok. Annyit mondott: Bulányi Gyurka és Dombi Feri ötven évvel megelőzte a korát. Most kezd utánuk lépkedni az egyház.

Beleépültek a szavai, tanításai a lelkembe, a közösségről, elfogadásról, hogy a szeretet másik neve a türelem. Elmondtam, ha Istenre bízom az életem, kiüresítem a lelkem, a Szentlélek szállást talál bennem.

Egy másik világba kerültem.

Megtanította, ha valamit letettem az Isten elé, megbántam, az eltűnt, ne vegyem vissza, ne legyen büntudatom tovább. Meggyógyul a lelkünk, mert az Isten szeret. Az örömhír az, hogy gondolkodhatunk másképp.

Amióta csak ismertem – hallottam a testvérektől is –, a lelkigyakorlatokon is láttam, elvonult, hogy minden nap elimádkozta a Rózsafüzért is. Sok kötött imát imádkozott. Fiatalon azt gondoltam, ez olyan papos dolog.

Mostanra már úgy fogalmaznám meg, hogy erőforrás volt ez, töltekezés, Istenre figyelés. Törekedett arra, hogy alázat legyen a lelkében, mert tudta, hogy mindent a Mennyei Atyától kapunk.

Amikor utoljára találkoztunk és megérintettem vékony, csont és bőr lábszárát a betegágyánál – az is fájdalmat okozott neki –, még akkor is tanított minket. Azt mondta, nem kell az ördöggel foglalkoznunk, foglalkozik az úgylis eleget velünk. Az Isten világa a szeretet világa, az a boldogságunk forrása, rá figyeljünk.

Két földi apukám volt: édesapám és Dombi Feri bácsi, aki igazi bérmaapám volt. Mindkettő fiatal korában sportolt, vidám, elfogadó, jószívű volt, szeretett bennünket és gyönyörűen énekelt. Volt, hogy vitatkoztam velük, de biztonságban voltam, különlegesnek, egyedinek érezhettem magam mellettük.

Mindketten addig kísérték, amíg kellett. Hálás vagyok értük a Mennyei Apukámnak!

Fábry Kornél és Tádics Mária esküvője

Fábry Kornél – Szigethalom VISSZAEMLEKEZÉS FERI BÁCSIRA

1982 végén találkoztam először Feri bácsival.

Bár evangélikusnak kereszteltek, nem kaptam vallásos nevelést, nem voltam hívő, és nem volt jó véleményem a kereszténységről.

Az egyetemen volt egy barátom, Ferencz Emil, akivel sokat beszélgettünk, tudtam róla, hogy keresztény, közösségbe jár, és komolyan veszi a hitét. (Emil már sajnos meghalt a koronavírus járványban. Sokat köszönhetek neki.)

Részben Emil hatására, részben magamtól, elkezdtem foglalkozni azzal a kérdéssel, hogy megalapozott-e a kereszténység elutasítása az én részemről. Ahogy elgondolkoztam a kereszténységről, arra jöttem rá, hogy mindent újra át kellene gondolnom, hiszen azon alapul a világlátásom, amit gyerekkoromtól belém neveltek, a család, az iskola, a hírközlés.

Elkezdtem végigvenni az érveket, amelyek Isten létezése ellen szólnak, és rájöttem, hogy ezek az ateista tanítások egyáltalán nem olyan egyértelműen megalapozottak. Bizonytalan lettem.

Azt mondják, hogy aki egy lépést tesz Isten felé, afelé Isten tíz lépést tesz. Úgy gondolom, ez történt velem, mert olyan jelet kaptam Jézustól, amely meggyőzött az Úr létezéséről. Jelet kaptam Istentől, de fogalmam sem volt, hogy milyen tanítások vannak, hogyan kéne Jézust követnem, milyen egyházhoz forduljak.

(Azért beszélek magamról ennyit, hogy megmutassam, milyen nagy segítséget kaptam Feri bácsitól.)

Emil megemlítette, hogy ismer egy katolikus papot aki, az ő barátja, aki nemzetközileg elismert bibliaszakértő. Emil szerint Feri bácsi, ha hallott húsz számot, akkor kapásból visszamondta emlékezetből

mind a húszat. (Emil néha hajlamos volt kicsit elfogultan nyilatkozni, így ezt nem tudom bizonyosan.)

1982 végén, egy szerdai napon Emil elvitt engem Feri bácsi közösségi összejövetelére, ami Lepsényi Marinál volt.

Nagy szeretettel fogadtak, és Emil bemutatott Feri bácsinak.

Röviden elmondtam, ki vagyok, és honnan jövök, és hogy egy csomó kérdésem lenne a kereszténységről.

Feri bácsival bevonultunk a belső szobába. Úgy láttam, hogy nagyon örül nekem.

Azonnal elkezdte megválaszolni a különböző kérdéseimet. Legelőször is azt tanácsolta, hogy olvassam el a Bibliából a négy evangéliumot. Megegyeztünk, hogy minden héten, szerdán jöhetek hozzá, és megbeszéljük azt, ami esetleges problémám vagy kérdésem van.

Nekiláttam az evangéliumok elolvasásának. Egy Károli bibliát silabizálgattam egész nap otthon és a metrón. (Feri bácsi magyarázta később, hogyha valaki a metrón ülve Bibliát olvas, az szinte biztos, hogy nem katolikus, inkább valami kisegyház vagy vallási szekta tagja, mert a katolikusok nem ismerik eléggé a Bibliát.)

Hetente egyszer fogadott Feri bácsi, megválaszolta a kérdéseimet. Nagyon gyorsan vágott az esze, és a válaszok, amiket adott, azóta is fejemben vannak. Nagy szerencsém, hogy ő volt a tanítómesterem, mert a Biblia bizonyos részei komoly problémát jelentettek nekem. Feri bácsi gyors ütemben elmagyarázta, hogy az Isten nem büntető Isten, ami ellentmondásosan van a Bibliában leírva, azt az evangéliumok szerint értelmezzem. Pál apostol tanításáról (minden hatalom Istentől való) röviden annyit mondott, hogy ez Pál apostol saját egyéni tanítása, amit szintén az evangéliumok szerint kell értelmezni. (Tulajdonképpen az istenellenes egyéni baromság kifejezést használta, a szerkesztőbizottságra bízom, hogy ezt törli-e.)

Utólag, amikor már elkezdtem a közösségbe járni, hallottam olyan véleményt, hogy Feri bácsi néha indulatos, ezen meg voltam lepődve, mert velem végtelenül türelmes volt, amikor tanított engem.

Tudta, hogy eredetileg evangélikusnak kereszteltek, és semmi kifogása nem volt az ellen, ha evangélikus maradnék. Amikor már átolvastuk az evangéliumokat, akkor magyarázta el, hogy ő miért katolikus. Amiket akkor mondott, azt egy életre megjegyeztem, és bár tisztelem az evangélikusokat, de a katolikus egyház tagja lettem.

Feri bácsi a maga türelmes módján addig terelgetett, amíg 1983 májusára eljutottam a megtérésig, az életátadásig. Hálás vagyok érte, mert nem volt valami könnyű dolga velem, én sem vagyok mindig egyszerű eset.

Azóta is Lepsényi Mari közösségébe járok, ott ismertem meg feleségemet, Manyit. Feri bácsi adott minket össze Tökölön és ő keresztelte a gyerekeinket. Mindig megbízhattunk benne, őszinte volt, megtanulhattuk tőle, milyen a jézusi közösség. Nagyon megmaradt bennem az a mondása, hogyha valakit kiteszünk a közösségből, Jézust tesszük ki és az a közösség nem fog megmaradni.

Ha valakinek az emlékét fel akarjuk idézni, talán azokat a dolgokat lehet elővenni, amik körülvették, amiket szeretett.

Szerette például a sportot, volt úgy, hogy a közösségi gyűlésen együtt végignéztük a Videoton meccs utolsó húsz percét. Szerette a Rejtő regényeket, nagyokat tudott nevetni, ha egy jó viccet hallott.

Ezt biztosan mások is fogják mondani, de én is megállapítom, hogy nagyon szerette a tojásos nokedlit.

Ami legjobban foglalkoztatta, és betöltötte életét, az az Isten országának építése volt.

Kicsit olyan volt, mint egy lelkes futballdrukker, aki a csapata sikeréről beszél.

Mesélt nekünk Medjugorje-ről, Nicky Cruz életéről, Teréz anyáról, a Bányán induló közösségről.

Mondta nekünk egyszer, hogy milyen jó lenne, ha az ország akár leghülyébb papját egy televíziós vitában az ország legokosabb párttitkárával összeraknák. Mivel úgysis a pap nyerné meg a vitát. (Akkor még tartott a szocializmus.)

Megtanított minket arra, hogyha például lekéssük a villamost, akkor is mondhatjuk azt, hogy DICSŐSÉG, hiszen Isten mindenből ki tudja hozni a jót.

Megtanultuk, hogy mi az, ami ÉPÍT, BUZDÍT, VIGASZTAL, hogyan figyeljük a lélek indításaira.

Akiről mindig nagy tisztelettel, és szeretettel mesélt, az Bulányi Gyurka bácsi volt.

Feri bácsi egyszer elmesélte, hogy saját maga milyen komoly válságot élt át fiatal papként a Biblia ellentmondásokat tartalmazó részei miatt.

– Be lehet bizonyítani, hogy a szentírás hazudik! – ez fogalmazódott meg benne.

Amikor először elbeszélgetett ezekről a kételyeiről Gyurka bácsival, Gyurka bácsi azonnal megállította:

– Na várjunk csak! Nézzük meg, mit mond az evangélium, tartsuk be a szabályokat!

Egy délutánon át beszélgettek és később még sokat. Feri bácsi már az első délután végén úgy érezte, mintha egy súlyos betegségből meggyógyult volna.

Mint leírtam, később, velem ő hasonlóan foglalkozott, így tudott engem is elvezetni a megtérésig, életátadásig.

Azt hiszem, egész életemben el fogok mosolyodni azon, ha egy számomra ismeretlen valaki az ÉPÍT, BUZDÍT, VIGASZTAL ki-

fejezést használja. Ez egy jelzés lesz nekem, hogy sokan vannak ma is olyanok, akik őrzik Feri bácsi emlékét.

A Feri bácsiról való megemlékezésről Dombi Matyi beszélt nekem először, aki Feri bácsi unokaöccse volt.

Matyit néhány éve ismertem meg közelebbről. Gyerekeink együtt énekeltek, egy Antióchia közösséghez tartoztak, ahol feleségemmel vállaltuk a háttérházaspár feladatát.

Hamar felismertem Matyiban mennyire jó a humora, hasonlóak a meglátásaink az élet dolgaiban. Örülök, hogy barátomnak mondhattam őt.

Sajnos, nem tudtunk sokszor találkozni, mert Matyi súlyos beteg lett. Még egy éve tervezgettük, hogy a Feri bácsiról emlékező szentmisén együtt fogunk gitározni.

Tavaly nyáron azonban szomorúan vettünk búcsút Matyitól. Sokszor gondolok rá, hogy milyen hálás lehetek érte, hogy őt is, Feri bácsit is ismerhettem.

Szabó Péterné (Márti) – református lelkész, Cece

Amikor Ancika arra kért, hogy írjam le, osszam meg másokkal is emlékeimet Ferenc testvérről – mi így szólítottuk –, nagyon megörültem először, hisz mindig szeretettel gondoltam rá, de ugyanakkor el is bizonytalanodtam. Miért? Mert valójában férjem tudna hitelesebben és több emléket feleleveníteni a találkozásokról, azonban ezt már nem tudja megtenni, mert már ő is a mennyei Atyánál van.

Megismerkedésünknek is van története. 1973-ban a cecei gyülekezet férjemet választotta meg a nyugdíjba vonult Radics József esperes helyett utódjául gyülekezeti lelkésznek. Nekem akkor még nem volt lelkészi diplomám, csak később szereztem meg. Akkor már egy gyermekünk volt, Petikénkkel félévésen érkeztünk Cecére. Én még senkit sem ismertem, de férjem szinte mindenkit, hisz 1968–1971-ig, három évig az esperes úr mellett volt segédlelkész, káplán, majd 1971-ben Etyeken kezdtük közös életünket, ahol férjem helyettes lelkészként szolgált e kis gyülekezetben. Egy alkalommal, tavasszal megjelent egy idős hölgy, és bemutatkozik nekem, mivel férjemet, Pétert már ismerte: *„Szászai Paula, nyugdíjas postamester vagyok, de mindenki Busza néninek hív, ezért te is így szólíts! Idáig nem jelentkeztem, mert a télen sokat betegeskedtem, de most már jól vagyok. Ide, a parókiára gyakran jöttem, hisz esperes úr felesége a barátnőm, de hozzátok is szívesen jövök, és ha kell, segíték, például vigyázok a kislegényre, amíg a templomban vagytok.”* Akkor még nem tudtuk, hogy Istenünk őt rendelte nekünk az öt gyermek mellé pesztrának, pótnagymamának. Busza néni katolikus hívőként minden vasárnap ment misére, s Urunk, Aki csodálatos RENDEZŐ, azt is elintézte, hogy a mise kilenckor, a református istentisztelet tíz órakor kezdődött. Természetesen vasárnaponként mindig velünk ebédelt, így sokat beszélgettünk lelki

dolgokról is. Egy alkalommal beszélt a szentiváni 13-áról, s az ottani papról, Ferenc atyáról, olyan lelkesen, hogy felkeltette az érdeklődésünket. Elmondta, hogy minden hónapban találkoznak, ő a lelki atyja, s ha legközelebb hozzánk jön, akkor bemutatja nekünk, és mi is megismerkedhetünk vele. Így vártuk kíváncsian és izgatottan a nagy találkozást egy olyan katolikus pappal, akiről sok jót hallottunk, aki kicsit más. Busza néni szerint hasonló lelkületű, mint mi.

És hogy sikerült az első találkozásunk? Nagyon jól, mert valóban kiderült, hogy több dologban, kérdésben hasonló, sőt ugyanolyan bibliai látásunk van. Természetesen többször is találkoztunk családi otthonunkban, és Alsószentivánon minden hónap 13-án, ahová mindig mi vittük Busza nénit autóval. Miben hasonlítottunk egymáshoz, miben egyezett a bibliai látásunk, annak ellenére, hogy más vallású egyházhoz tartoztunk? Megpróbálom röviden elmondani.

1. Először is, testvérként tekintettünk egymásra, hisz az ökumené elkötelezett hívei voltunk, annak ellenére, hogy a 70-es években ez még nem volt általános, sőt ritka jelenségnek számított. Mi hittük, hogy egy Istenünk van, a mi mennyei Atyánk, Akinek gyermekei vagyunk, és ezért egymásnak testvérei. Aki elküldte Egyszülött Fiát, Jézus Krisztust, hogy Megváltónkká legyen, és elküldte és elküldi ma is Szentlelkét, hogy betöltsön, hogy vigasztaljon, bátorítson, formáljon és vezessen, hogy Urunk akarata szerint éljünk, hogy el tudjuk mondani Pál apostollal együtt: „Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus;”

2. Abban is egyek voltunk, hogy nagyon komolyan vettük elhívásunkat, papi hivatásunkat. Megbeszéltük, hogy szinte vezérigénkké lett Jézus missziói parancsa: „Menjetek el széles e világra és tegyetek tanítvánnyá minden népet... és tanítva őket mindarra, amit én parancsoltam nektek...” Komolyan vettük, hogy nem elég, ha híveink csak vallásosak, azon kell munkálkodnunk, hogy mindenkinek legyen személyes döntése Jézus Krisztus mellett, és tudatosan vállalja a ke-

resztyén hívő életet a hétköznapiakban is, fiatalon és idősen egyaránt. Nagyon fontos a kegyesség gyakorlása: az imádság, a szentírás olvasása és tanulmányozása, a szeretet gyakorlása. Szolgálatunkban nagy hangsúlyt kapott a fiatalok elérése, ezért szívesen éltünk egy új zenei stílus használatával, vagyis gitárkísérettel énekeltük az ifjúsági énekeket.

Prof. Dr. Máté-Tóth András (Matyi) – Szeged

Úgy dél lehetett, amikor Pátkára érkeztem hozzá. Meleg nyár volt, éhes és szomjas voltam. *Gyere be!* Megölelt, betessékelt. *Szomjas vagy, éhes vagy?* Hozott egy pohár vizet. *Jó, akkor főzök valamit.* És már a konyhában volt. Gondoltam, mire az ebéd készen lesz, én biztosan éhen halok. Anyámból indultam ki, hogy neki mennyi idő kellett egy ebéd megfőzéséhez. Feri bácsi vizet forralt, majd egy pohár tejfölt öntött bele. Megsózta, és már hozta is. *Vigyázz, forró!* És elém tette. Pocsék volt, ízetlen és híg, de ott, vele egy olyan ebéd, amelyre máig boldogan emlékszem.

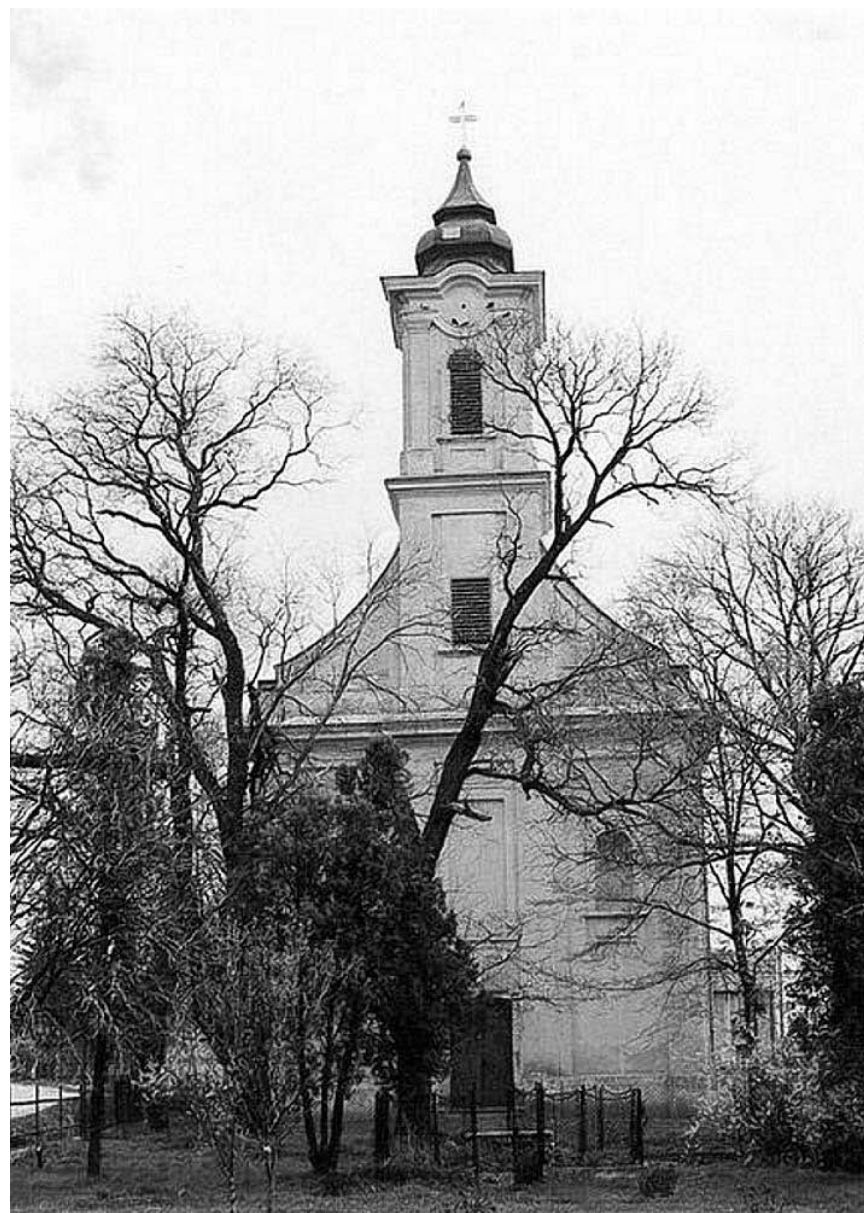
Aki járt akkortájt a plébánián, tudja, hogy nem embernek való lakhely volt. Feri bácsi az ÁEH és az annak kiszolgáltatót püspöke miatt került oda. Az egyházmegye egyik legaktívabb papja volt, sokkal jobb helyet érdemelt volna. A fal tövében végig alumínium függönytartók álltak ki a falból, alumíniumdróttal összekötve. *Abhoz ne nyúlj, áram van benne az egerek ellen!* Villanyszerelő volt eredetileg, értett hozzá. A leggyorsabb, legegyszerűbb megoldást választotta, mint a tejföllevessel. Mert nem ért rá, mert minden idejét és energiáját az Isten országára fordította. Közösségekhez járt, nem tudom, hányhoz, egyéni lelkivezetettje volt, nem tudom hány. És még a papi közösségben is ott volt mindig, és tanulta a nem ritkán kacifántos teológiai írásokat. Ez nem az ő sportága volt, de a meccsre eljárt rendszeresen.

A nyolcvanas évek tájékán a Bokor ágasodni kezdett. Már annyian voltunk, hogy részlegekre kellett osztani a nagy Bokrot. Feri bácsi és még néhányan a nyolcas ágba kerültek, amit részben karizmatikus ágnak nevezett a Bokor köznyelve. Feri bácsi ugyanis karizmatikus értelemben újjászületett és ezt a szentlelkes lelkiességét ötvözte a Bu-

lányi-féle teológiával. Voltak más papok és civilek, akik a lélekkeresztség után nem a Bokorban folytatták tovább a jézuskövetést, ő azonban töretlenül maradt. Egyáltalán nem zavarta, hogy „más nyelven beszél”, hogy az összefüggéseket másképpen érti és fogalmazza, mint a többség. Mondta a magáét olyan erővel, olyan sodrással, olyan magabiztossággal, ami elragadta a hallgatóságát.

Úgy alakult az életem, hogy évtizedekig nem találkoztam vele, közelről nem láttam már élete fordulóit. Így a „Hang” füzetek csak akkor kerültek a kezembe, amikor már sok megjelent belőlük. Feri bácsi úgy mondta, a benne megszólaló hangnak kérdéseket tesznek fel a hozzá fordulók, ő pedig leírja a válaszokat és ezek gyűjteménye az egy-egy kötet. Nagyon távol állt és áll tőlem ez a fajta pasztoráció. Mégis nagyon nagyra tartottam, mert láthatóan sok-sok ember számára közvetített lelki megnyugvást, gyógyulást. Mindazt, amit korábban a saját hangján mondott, ezekben a Hang hangján folytatta.

Élete végén évekig nagyon beteg volt. Közös barátunktól tudtam, hogy megállás nélkül csuklott. Összeszorult a szívem. Micsoda csapás, micsoda próba Jézus elszánt szolgájának ez a betegség. A csuklás a légzéssel van összefüggésben. Feri bácsi egész életében óriási levegővételekkel szívta magába a Szentlelket, az igazságot, amit aztán nagy erővel adott tovább és képviselt, megtörhetetlenül. Szentül hiszem, hogy az Atya jobbán nyugodt természetfölötti lélegzéssel élvezte örök életét.

Szent Anna templom, Pátka

Kovács László – Budapest DOMBI FERI BÚCSÚZTATÓJA

Istenem! Köszönöm Neked Dombi Ferit.

Rajta keresztül ismertem meg harminc évvel ezelőtt a Bokrot. Egy ifjúsági lelkigyakorlatra hívtam meg Őt a tisztviselőtelepre, ahol azt kérdezte a fiataloktól, hogy mit kell kereszténység címen csinálni. Az írásbeli válaszok nem tetszettek neki. Az ő válaszai megdöbbentettek még engem is. Úgy, hogy a háromnapos lelkigyakorlat első napján a fiatalokkal együtt megállapítottuk, hogy ez az ember örült. A második nap alább adtuk, hogy csak szektás, harmadik nap pedig közösen megállapítottuk, hogy igaza van. A kereszténység valóban a minket szegényítő adás lehet, a minket perifériára szorító szolgálat és a minket kiszolgáltató, esetleg börtönbe juttató erőszakmentesség. Ezt a kereszténységet valósította meg a názáreti Próféta a maga kisközösségében.

Ferivel egy közösségbe jártam. Harminc éven át sok szellemi csatát vívtunk mi ketten, főleg amikor minden hónapban a papi csoporton új kinyilatkoztatásokkal állt elő. De a lényegben mindvégig megegyeztünk, az evangéliumi lényeghez haláláig hű maradt. Kapcsolatunk pedig egyre jobb lett. Megkülönböztetett szeretetével, támogatásával úgy elhalmozott engem és minket, hogy az szinte megszegényítő volt.

Azt hiszem, két éve, a papi otthonba bevonulása előtt eljött, hogy elbúcsúzzon. Amolyan végső búcsú is akart ez lenni, bár utána még rengeteget szenvedett. A haláláról is szó esett. Azt kérdeztem tőle, hogy nem fél-e a haláltól? Miért félne, kitől? Egy történettel válaszolt, a tékozló fiú történetének mai változatával. Mintha csak a maga temetési beszédének szánta volna.

A történet kb. így hangzik. Egy fiú elhagyta az apját. Hosszú évek után megbánta a tettét. Levelet írt az apjának, hogy haza akar menni. Ha az apa megbocsát, akkor jöjjön ki az állomásra, és egy fehér zsebkendővel integessen majd, ha befut a vonat. Intsen, hogy leszállhat, mert visszafogadja őt az apai házba. A fiú vonata közeledett az állomáshoz. A fiú dobogó szívvel, félve nézett ki az ajtó ablakán, de az apját sehol sem látta. Aztán megállt a vonat, kinyitotta az ajtót, és azt látta, hogy az egész állomás fehér lepedőkkel van teletűzdelve. Az állomás előtt pedig ott áll az apja, és fehér zsebkendővel integet neki... Ilyen az Isten. Hiszem, hogy engem is így vár majd – fejezte be elcsukló hangon a történetet.

Istenem, mi is úgy hisszük, hogy Te ennyire bolondul szerető Isten vagy, aki még tékozló fiaidat is így szereted. Azt is hiszem, hogy Feri már nem hiszi mindezt, hanem tudja is. Tudja, mert láthatta, hogy házad fehér lepedőkkel tűzdelted tele, amikor a halál vonatán hazatért. Istenem, kérlek, fogadd be Ferit – aki annyira szeretett Téged és olyan hősieen valósította meg a Te Utadat – fogadd be örökre atyai házadba!

Add meg Uram!

Deák Zoltán

ÉLETEM MEGHATÁROZÓ ÉLMÉNYEI

1. Első találkozás. 1999. április utolsó vasárnapja, Inárcs. Az általános iskola aulája megtelt emberekkel és még a karzaton is sokan foglaltak helyet. Közöttük ott voltam én is, akkor első alkalommal. Ahogy Feri bácsi kilépett a ministránsokkal a pódiumra, azonnal megfogott a határozottsága. Olyan lendülettel tette a dolgát, olyan öntudattal és bizonyossággal, amit mással kapcsolatban addig még nem tapasztaltam.

Hallottam már addig néhány papot prédikálni és arra számítottam, hogy egy kenetteljes, éneklő hangú ember fog beszélni. Nem így volt. Nagyon is emberi módon, közvetlenül beszélt. Mi több, amiket mondott, arra én is igent tudtam mondani, sőt, azt kellett megállapítanom, hogy én is így gondolom, de nem tudnám így elmondani. Az életemet érintő kérdéseimre sorban válaszolt, pedig nem is tettem fel azokat, csak hallgattam őt. Értelmemet megnyugtató válaszokat kaptam.

2. Életgyónásom. Többen összefogva utaztunk fel hozzá Szentestről a megbeszélte időpontra, hogy mind életgyónást végezzünk nála. Amikor sorra kerültem, felkészülve, mégis lámpalázasan léptem be szobájába. Barátságosan fogadott, helyet kínált, imát mondott velem, és rám figyelve kezdettem mondani az életem terheit, gubancait. Nem szakított félbe, nem volt türelmetlen, figyelt és figyelt rám. Amikor végeztem, azt mondta: rend van a fejemben. Ez nagyon jólesett, de meg is lepődtem. Az igaz, hogy nagyon komolyan vettem addig is Jézus felszólítását, hogy alakítsam a gondolkodásomat az Ő tanítása szerint. De úgy éltem meg e tekintetben magam, mint aki még nagyon messze jár ettől. Feri bácsi e kijelentése máig erőforrás számomra.

Majd mikor feloldozott és kijelentette, hogy most már nincsenek az imént elmondott bűneim, mert Jézus azokat megbocsátotta, könnyebbnek éreztem magam. És kitörő örömmel mondta, hogy

örüljek ennek. Ő jobban örült, mint én. A mai napig él bennem ez a kirobbanó öröme.

3. Halála után többször találkoztam vele álmomban. Volt, hogy csoportban voltunk és tanított minket, mondta, ahogy akkor Inárcon. Volt, hogy felszólított, mondjam el az univerzális hitet és az alapalázatot. Amikor az életéről készítettem emlékkönyvet, akkor is kapcsolatban voltunk, segített.

Ma sem tudok reá gondolni elérzékenyülés nélkül, és áldást kérve az életére, megköszönve Jézusnak az Ő odaadottságát, munkáját.

Mit kaptam tőle, miben gazdagodtam Feri bácsi által? Magát Jézust kaptam, mert ő alkalmassá tette magát arra, hogy Jézus adni tudja magát rajta keresztül nekem és még sokaknak. Feri bácsi szívéből valóban ünnepi ének áradt és zengte énekét a Királynak. Ahogy azt a választott életigéje is mondja. (45. Zsoltár 2. vers)

Számomra világos, nekem is ez a feladatom, tegyem magam alkalmassá, hogy Jézus rajtam keresztül tudja magát adni az Őt kereső embereknek. Legyek olyan partnere, aki közösséget alkot Vele és azokkal, akik a keskeny utat járják az univerzális hit és az alapalázat birtokában.

Úgy gondolom, nem őriznem kell Jézus tanítását, melyet Feri bácsin keresztül kaptam, hanem élnem és adnom kell tovább, mert akkor még jobban az enyém is lesz.

Tölösi Magdolna – Bányá

Kedves Feri Bácsi!

Köszönjük, hogy voltál nekünk s még vagy is. Fel-feljön bennünk a Tőled kapott frappáns, egyszerű, rövid, tömör mondanivalód. A testvérek közül nekem lehet Veled a legrégebbi kapcsolat, mivel hittant tanítottál az iskolában Tökölön. Azután elkerültem Debrecenbe.

Érettségi után a templomunkban három alkalommal nagyheti lelkigyakorlatos szentbeszédet tartottál. A tartalma meghökkentő volt. Bennem ágaskodott újszerűsége miatt a kíváncsiság: hogy is van ez? Így kerültem Halásztelekre. Ott lelkigyakorlatok, papi összejövetelek zajlottak. Sokáig nem volt egy helyen, mert a hatalomtól irányított egyházunk vezetősége sűrűn helyezgette „jobbnál jobb” helyekre. Mi meg mentünk utána: Alsószentiván, Pátka, Ercsi, Szigethalom, Inárcs. Inárcs előtt nem volt sehol hely számára, ahol papként élhetett volna hivatásának. Így Bányán élt közöttünk. Másfél év után hívták az inárcsi plébániára.

Kedves Feri bácsi! Nekem nagy érték volt, hogy kapcsolatban lehettem Veled. Nem voltak elvárásaid senki életével kapcsolatban. Például: féltucat gyerek, közösségek létrehozása, missziós területek. Jó volt az „úgy ahogy van” elfogadása, a beszélgetős gyónás, továbblépések segítő tanácsai. Bányán máig élő konkrét hagyományod: negyedévenkénti éjszakai ima.

Hálás vagyok Istenünknek lényedért. Ajándék voltál nekem.

Dombi Zsuzsa – Bánya

Életem nagyon is konkrét változása, kapcsolataim jézusivá formálódása, békességem kialakulása, egyre jobban megértem, mit akar velem Isten, kitartásom az evangéliumi élet mellett, mind-mind Ferinek köszönhetem. A közösségünk összehozását Fehérváron, a karizmatikus lelkiséget, megismerni magamat, a megbocsátani tudást, de legfőképpen a biztonságérzetet.

Olyan „hatalommal” tudta átadni saját, megharcolt hittartalmait, hogy hatására a helyére került bennem, ami lényeges az élethez, az örökélethez.

Ferikém!

Köszönöm szépen, és Isten adja Neked vissza mindazt a jót, amit szétosztottál közöttünk!

Szabó Gyula plébános – Mezőörs

Dombi Ferit kispap koromban ismertem meg Vincze Józsin, Reichardt Gyurin keresztül. Pátkán is voltam nála néhányszor, de emlékezetemben a győrzámolyi találkozók élnek. Tétényiék házában minden hónapban egy alkalommal, szombati napon találkoztunk. Feri bácsi Pátkáról érkezett Skoda gépkocsival, felvett minket, kispapokat Győrben, s együtt mentünk. Majd ugyanúgy vissza is hozott. Tóth Miki, Reichardt Gyuri és én voltunk a hallgatóság.

Később annyira elszemtelenedtünk, hogy kértük, jöjjön kicsit korábban, behívtuk a szemináriumba. Azt füllentettük, közeli rokonunk látogatóba jön hozzánk. Így több időt tudtunk vele eltölteni, másokat is odahívtunk. Emlékszem, rengeteg kérdésünk volt, amit megválaszolt. Egy idő után megnehezült a látogatás, mert rájöttek, ki is Dombi Ferenc, de kitiltani akkor sem merték.

A zámolyi közösségi találkozó mindig élmény volt. Feri bácsi imádságai, Szentírás elemzése, tanúságtevő magatartása, bátorsága, a jézusi tanítást vállaló élete sok erőt adott. Kérdeztük tőle, mi lesz, ha ezért a püspök számon kéri? Egyszerű, logikus válasza volt erre: ha a püspök atya megmondja, mit hibáztam, azonnal bűnbánatot tartok. Sokszor elmondta, mindig a lelkiismeretre hallgassatok, az megmondja, mit kell tenni. Szentlelkes ember volt. A Szent Szellem irányítását követte, s vállalta az ezzel járó összes következményt. Sokat tanultunk tőle. Néha fájó volt látni, mekkora a szakadék az általa képviselt Igazságok és a teológia jellegtelen, langyos lelkülete között. Lelkesedésével tudta bennünk tartani, élesztgetni a Lelket. Erőt adott.

Pár évtizeddel később egy református jóbarátom lelkesen kérdezte tőlem, ismerem-e a Hang köteteket és Dombi Ferencet? Mert ő szinte szentírásként olvassa és éli gondolatait. Nos, Fehér András barátom nem akárki volt, természettudományos műveltséggel ren-

delkező fizikus, mérnök, igazságügyi szakértő, Szent Korona kutató. Őt Feri bácsi hangja vezette egészen közel Istenhez.

Dombi Feri azon kevés Bokor-tagok közé tartozott, aki a Bokron kívüli emberekhez is elért, képes volt őket is megszólítani.

Most, amikor a készülő kiadvány róla készült fotóit nézem, ismét előjönnek a régi emlékek, szavak, érzések. Egyik közösségi találkozón prófétálás volt. Ezt megkaptuk legépelt formában is. Ma is sokat jelent számomra, őrzöm a Szentírásomban.

Hiszem, fentről drukkol nekünk: csak bátran, tiszta lélekkel, a Felső Világra hagyatkozva éljete! Hálás szívvel gondolok Feri bácsira ma is.

Kocsi György – teológiai tanár, zamárdi plébános TOVAGYŰRŰZŐ EMLÉKEK DOMBI FERIRŐL

Először 1975. október végén találkoztunk Feri bácsival. Horváth Tamás kispaptársunk ötlete volt, hogy a katonaság után el kellene menni lelkigyakorlatra, mielőtt újra bemegyünk a szemináriumba. Tamás, aki azóta meghalt, Fehérváron érdeklődött, hogy tudnának-e ilyen helyet ajánlani nekünk. Sulyok Ignác atya irányította Alsószentivánba. Stoppal mentünk, s egy Trabantos vett föl bennünket Simontornya után. Trabantjában egy kis kereszt állt a műszerfalon. Beszélgetésbe elegyedtünk vele, s kiderült, hogy Tomka Feri lelki gyermeke. Megérkeztünk, s egy idősebb kántor fogadott bennünket. Megérkezett Feri bácsi is, s csodálkozó örömmel jegyezte meg, hogy nem gondolta volna, hogy Fehérváron őt ajánlják, hogy kispapoknak tartson lelkigyakorlatot.

Feltűnt, hogy rendszeresen olvassa a Szentírást, nála ez az Újszövetséget jelentette s nagyon mélyen át is gondolja, elmélkedik, s kérdései is vannak. Sarkosan fogalmazott. Kijelentette, hogy az ördög mindig igazat mond a Szentírásban. Jézusnak azt mondja, hogy a világ az enyém, s ő azoknak adja, akik őt imádják, akik leborulnak előtte. Nekem eszembe jutott Jézus mondata, hogy az ördög a hazugság atyja (Jn 8,44). Továbbra is kitartott véleménye mellett, mert a Földön az ő akarata érvényesül, s leírta előttünk a Föld siralmas állapotát. Esténként elment, mert kisközösségei voltak, s azokat vezette.

Mesélt élményeiről, hogy bokszoló is volt, s milyen tisztelettel köszöntek neki Halásztelken sötétben, mikor ment haza késő este. Az alsószentiváni napok gyorsan elteltek. Nála hallottam először az új

dalokat, amelyeket nagy átéléssel énekelt. Az összbenyomásom az volt, hogy kiválóan érti, hogy az embert kérdéseivel kibillentse a megszokottból.

A második emlékezetes találkozás már a központista kispapokkal együtt történt. Szerveztünk találkozókat a régi, még élő nagyokkal. Voltunk Zakar Andrásnál, Halász Piusszal is találkoztunk, Bulányi Gyurka bácsival, s Dombi Ferivel is. Ő is rajta volt a nagyok listáján. Körülbelül huszan lehettünk ezeken a találkozókon. A végén megjegyeztük, hogy igazán jó volna szemináriumi spirituálisnak. Megragadt bennem ez a mondása, amikor arról beszélt, hogy Jézus úgy küld bennünket, mint bárányokat a farkasok közé. Jézus azt akarja, hogy bárányok legyünk, de nem azt, hogy birkák. Említette, hogy a magyar lelkiséget három komoly P-vel kezdődő lelkipásztor formálta: Pázmány, Prohászka és Piusz (Halász Piusz).

Később már papként sokszor találkoztunk lelkigyakorlatokon is. Amikor Pátkán volt, ausztriai, bécsi karizmatikus közösségvezetőkkel (Friderike Valentinnel és Michael Plattensteinerrel) látogattuk meg Feri bácsit. Éppen lelkigyakorlatot tartott, s leselejtezett buszüléseken ülték körül az asztalt – talán huszan is lehettek. Igen mély benyomást tett az osztrák karizmatikusokra. A „hívekkel” gyakran feszült volt a kapcsolata, főként a keresztelesek komolyan vétele miatt, ami a Bokorban elég fontos szempont volt. S mikor ezeken a szigorú feltételeken túltette magát, ezekhez nem ragaszkodott, megtapasztalta a hívek nagy szeretetét. Erről még zamárdi nyaralók is meséltek nekem. Azaz, hogy mennyire szerették Inárcson, új plébániát építettek Feri bácsinak.

A Bokor nagy papi egyéniségei (Halász Bandi bácsi, Barcza Barna, Havasy Gyuszi bácsi, Tarnay Imre, Kállay Emil), nehéz körülmények között, mély hivatástudattal végezték munkájukat. Közéjük tartozott Feri bácsi is. Valamennyiüket ezzel a bencés regulából származó mondattal tudnám jellemezni: „Krisztus szeretetének élé-

be semmit ne tegyetek”. Bár a Bokorban Szent Pál nem mindig volt kedvenc, mégis Feri bácsinak az emberek egybegyűjtésén, fáradozó emberhalász munkáját, az apostol lelkületével tudnám megérteni és megmagyarázni: „Krisztus szeretete sűrget minket” (2Kor 5,14). Isten országát építve halászott, nemcsak egy telken, hanem szerte a fehérvári egyházmegyében, s azon túl országosan is az Isten országáért.

Cserta Gábor – Székesfehérvár

1976. június 13. nagyon jelentős nappá vált az életemben. Erre az alsószentiváni búcsúnapi ifjúsági találkozót szerveztek, ahová az akkoriban jellemző konspirációval zajlott (igen, zajlott, mert több volt ez, mint történés) a meghívás, az odautazás és a részvétel, mivel az államhatalom és szervei részére neuralgikus pont volt az ifjúság „vallásos mételyzése”. Feri bácsi ebben mindig is nagymenő volt. Akkoriban, még mit sem tudva arról, hogy ezt majd az ő karizmájának fogják deklarálni. Egyszerűen nagy hatása volt az emberekre, ilyen volt a személyisége. Állandóan szervezkedett, programokat gondolt ki, azokban az években történetesen az alsószentiváni szolgálati helyén. Ez a nap is ennek az eredménye volt, amikor is életemben először láttam és hallhattam őt, a Gyurka bácsit, a Turják Ildit és a Mlecsenkov Angel Öcsit. A szabadtéri misén gitározók közül a Dombi Matyira, a Dombi lányokra és a Gerber Gyuri Dugóra emlékszem. Mivel mindig érdekelt és motivált, hogy mások hogyan is adják elő ezt az akkor még elég kezdetlegesen, de nagy Lelkesedéssel (így Nagybetűvel!) művelt gitározós templomi műfajt, nagy hatással volt rám. Rendkívül mozgalmas és kellőképpen zsizsegős-beszélgetős volt az egész nap, ami láthatóan a mai napig tartóan, alapvetően meghatározta az egész életemet.

1986. május 24. Az aktuális Bokor-ünnep, ugyanilyen jelentős nappá vált. Ezekben a nyolcvanas években volt a „csúcsrajáratása” a Bokor-ünnepeknek. Akkoriban már kombinálódott és segítette is egymást az akadályoztatásban a magyar állam és a katolikus egyház. Ezért aztán a konspiráció teljes volt (gondoltuk mi naivan). A szokásos délelőtti gitározós mise és napot meghatározó beszéd-prédikáció (Kocsi Gyuri révén) Budán, a Máriaremetei úton, a Szentlélek templomban volt. Abszolút célzottan, lévén pünkösdi szombatja. Ezután a kétszáz-kétszázötven résztvevő gyalogtúrázva kivonult va-

lahová a hegyre, egy erdős részre. Ma már fogalmam sincs, hogy hová, oda sem találnék. Mint ahogyan a Feri bácsinak is emlékezetesen nehezen sikerült. Ő nem gyalogtúrázott, hanem a Skodájával igyekezett a helyszínre találni. Mivel az aktuálisan odarendelt rendőrautónak ezt a rendszámot adhatták meg, ők rendületlenül követték a Feri bácsi autóját. Nem tudom, hányadik kör után jöhettek rá, hogy a Feri bácsi is eltévedt, keresi, hogy hol kell letérni az erdőbe... Így utólag rendkívül komikusnak tűnik az egész, akkor azért nem volt annyira. A fénymásolás akkor még elég körülményes volt, ezért aztán a száz példányban másoltatott énekszöveg-papíron minden helyet igyekeztem kihasználni, kétoldalásra és rendkívül zsúfoltra készítettem, talán még a papír élére is nyomtattam volna... A nap lezárásaként aztán a Feri bácsi bemutatta, hogy hogyan, milyen elánal, energiával is kell a gitáros énekeket előadni, semmi kotta, papír. Mondta is nekünk: Na, így kell ezt gyerekek! Zengett ám az erdőszéli rét az éneklésétől rendesen. A „megfigyelő madárkának” lehetett miről „füttyörészni” a jelentésükben.

Mivel én a ministrálás gyerekkoromat Polgárdiban éltem, csak korábban találkoztam Vele. De a falumban ugyanilyen papi életet élő remek káplánokkal találkozhattam, akik nevelésének alapvetően rengeteget köszönhetek. Úgy mint annak is, hogy az „atyákból” a Feri bácsi-féléknek köszönhetően „bácsik” lettek. Az ötvenes-hatvanas évek ellenséges ateista-bolsevista nyomása olyan személyiségeket „termelt ki”, akik a hetvenes-nyolcvanas években ma már szinte elképzelhetetlen szellemi-lelki és teológiai pezsgést hoztak, főleg a magyar katolicizmusba. Ezt így utólag felmérve és látva, nem győzők eléggé hálás lenni, hogy ezekből a személyiségekből jó néhányat életközelségből ismerhettem. A Feri bácsi közöttük is dobogós helyezést érdemel ki!

Még néhány gondolat az én a Dombi-családos kapcsolódásaimról. A nótaénekes lett Pistával néhányszor összehozott a zenész-

kedésem. Családi genetika volt náluk az erős, messzehangzó orgánus, a tiszta éneklés, a határozott kiállás, fellépés. Ennek köszönhetően nem volt véletlen a Gyertyaláng zenekar létrejötte és sok embernek lelki élményt adó működése. Ez a május 4-i emlékűnnep, aminek apropóján ez a kiadvány is készült, még a Matyi álma volt a családdal egyetemben. Ma már csak a ránk is váró másik létmódból vehet részt a közös ünneplésben, emlékezésben. Mi ide gondoljuk közénk zenélni, énekelni. Amihez ugyan a földi létmódunk ad lehetőséget, de valahogyan talán mégis megvalósul. A Feri bácsinak erről nagyon határozott álláspontja és tapasztalása volt, erről már minden bizonnyal többet „tud”!

Gyertyaláng együttes Gerber Gyurival

Dombi család, 1976. Alsószentiván

Lelki gyakorlat Berhidán